

„A LOUER”

Z Bejrutu od naszego specjalnego wysłannika

Nie powiem, abym do samolotu kierującego się na Bejrut, wsiadał bez lekkiego bicia serca. W środę, 3 września, samoloty izraelskie obrzuciły bombami napalmowymi dwie wioski na południu Libanu. Dzień później napalmownicy zaatakowali od strony ładu wioskę Haila, leżącą o 3 kilometry od linii rozejmowej. A wylatywałem przecież w poniedziałek, 8 września, nie mając najmniejszej ochoty na wybranie sobie efektownej, lecz i ryzykownej specjalności korespondenta wojennego.

Noc w Bejrucie uspokoiła mnie jednak. Miasto rozjarzone reklamami, szum morza szturmującego przybrzeżne skały, pogodni, dostatnio ubrani ludzie obiegający nadmorskie kawiarnie, sznury luksusowych samochodów — wszystko to wywołuje wrażenie stabilizacji, pewności siebie. Dziwiły mnie tylko ciemności panujące w oknach ekskluzywnych hoteli: każdy z frontonów świecił najwyżej kilku prostokątami. Nie było też tłumów na ulicach i promenadach; od czasu do czasu między krążącymi po mieście pustymi taksówkami, których kierowcy nieustannie szukają klientów (jakież to egzotyczne, prawda?), przemyczał się wóz policyjny.

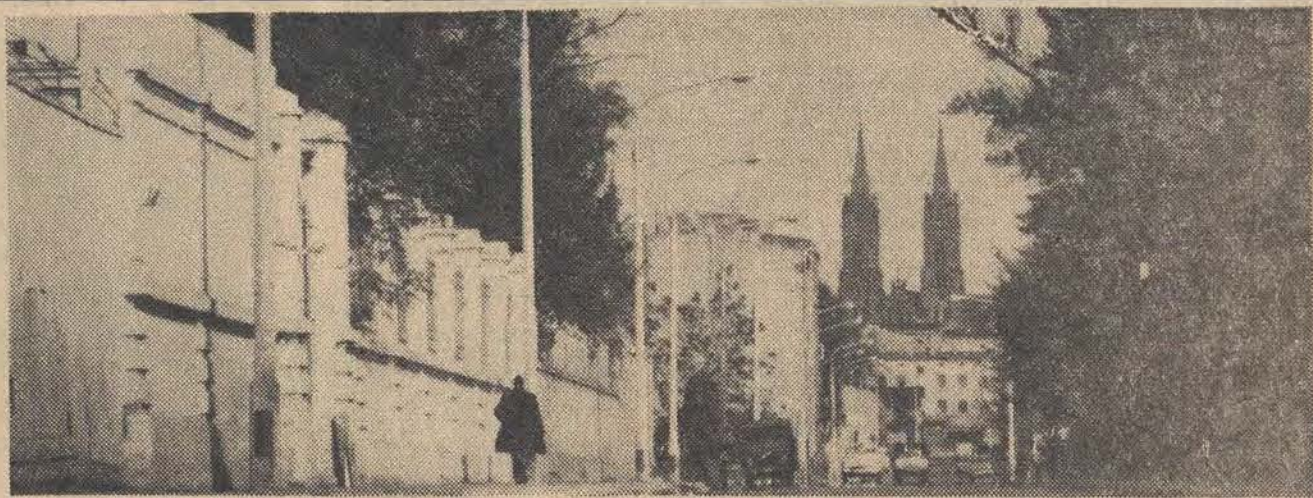
Rychło też miałem się przekonać, że spokój i stabilizacja są pozorne, a niepokój płynie ostrym, choć ukrytym nurtem. Powoduje go niebo, na którym przy granicach tego państewka pojawiają się izraelskie samoloty. W gazetach czytamy, że zniszczono 12 domów jakiejś wioski, ale dopiero tu, na miejscu, widać, iż od wiosek leżących na południu, zajmują się bejruckie banki — niewralgiczne punkty tego kraju, mieniące się do niedawna Szwajcarią Bliskiego Wschodu. Do czasu agresji Izraela na kraje arabskie, Liban uchodził za najlepsze miejsce lokat kapitałowych i mimo permanentnego deficytu bilansu handlowego, sięgającego setek milionów dolarów rocznie, miał zawsze dodatni bilans płatniczy. W roku 1967 wystąpiły pierwsze symptomy kryzysu: w bilansie płatniczym zabrakło 60 mln dolarów. Zmniejszyły się efektywne obroty banków, zmalała rola Libanu, jako ośrodka tranzytowego, turyści mniej chętnym okiem zaczęli patrzeć na hotele Bejrutu, Tripoli, Saïdy. Co innego bowiem spoglądać na konflikt z odległości kilku, lub kilkunastu tysięcy kilometrów, co innego zaś mieć samoloty napastnicze tuż za plecami. Miary zaś wszystkiego dopełnił nalot na międzynarodowe lotnisko cywilne w Bejrucie. Libańczycy niechętnie się do tego przyznają, ale przecież jeden z nich, ściśle związany ze sferami rządowymi, nie mógł zaprzeczyć, posiadany przeze mnie informacjom, że o ile w latach poprzednich odwiedzało jego kraj ok. 2 milionów turystów, to w roku bieżącym

(Dalszy ciąg na str. 4)

PRZEPRAWA

BYŁEM WÓWCZAS DOWÓDCĄ KOMPANII SŁUŻBY BEZPIECZEŃSTWA AL. PRZEZ 20 DNI W LAWINIE OGNI I ŻELAZA ŻOŁNIERZE ARMII LUDOWEJ ORAZ BATALIONU AK „ŻYRAFA” BRONILI GŁÓWNEGO PUNKTU OPORU ZACHODNIEGO ODCINKA ŻOLIBORSKIEGO FRONTU — KLASZTORU ZMARTWYCHWSTANEK. SYTUACJA BYŁA JUŻ CAŁKOWICIE JASNA: POWSZECHNIE ZDAWAŁO SOBIE SPRAWĘ ZE ZBLIŻAJĄCEJ SIĘ NIEUCHRONNIE KLĘSKI. UDZIAŁEM POWSTAŃCÓW MOGŁO BYĆ JUŻ TYLKO... BEZPRZYKŁADNE BOHATERSTWO...

(Dalszy ciąg na str. 4)

Jeśli wierzyć przypowiadstwu, to ul. Drewnowska musiała stworzyć ludzka przyjaźń i zgoda. Była bowiem zawsze wąska i ciasno obudowana domkami mieszczańskimi. Wiadomo zaś, że przychylnieść i zgoda zbliżają, natomiast złość i niechęć oddalają od siebie ludzi.

Była więc Drewnowska ulicą ką wazutką i krętą. Biegła wzdłuż krawędzi doliny Łódki, starą polną drogą, wodzącą aż do granic gruntów rodziny Drewnowiczów. Od ich nazwiska wzięła też swą nazwę. Pierwszą wzmiankę o ulicy, wtedy jeszcze Drewniej, znajdujemy w księgach miejskich z 1734 r. Można jednak domniemywać, że weszła ona do słownika mieszczańskich nazw — w czasach, gdy protoplasta rodu Stanisław Drewno kładł podwaliny fortuny i początkował serię trwających przeszło 130 lat godności i zaszczytów (Drewnowie — Drewnowicze zasiadali we władzach miasta, a nawet wielokrotnie piastowali urząd burmistrza).

W istocie Drewnowska, to jedyna w Łodzi ulica, która swój początek, rozkwit i nazwę zawdzięcza jednej rodzi nie, chociaż z biegiem lat przy drodze biegnącej do pół mieszkali już nie tylko sami ich właściciele. Sporządzony w 1777 r. spis osiadłości świadczy o przynależności ulicy Drewnowskiej. Z 70 łódzkich mieszczańskich 32 miało tu swe domostwa (podczas, gdy w rynku mieszkali 22 rodziny). W tym czasie wierny ulicy swoich przodków pozostał już niestety jeden Drewnowicz — Piotr — długoletni rajca, a w latach 1794 — 1800 burmistrz i prezydent. Mimo, że nie był to Drewnowicz-bogacz — miał dwa woły i dwie krowy — niemniej cieszył się dużym mirem u sąsiadów, nawet tych majątniejszych, jak np. Kozula, który trzymał cztery woły i pięć krow. Wśród ówczesnych mieszkańców Drewnowskiej napa-

ZDOPINGOWANI LICZNYMI LISTAMI CZYTELNIKÓW, ROZPOCZĘLIŚMY CYKL FELIETONÓW POSWIECENYCH NASZEMU MIASTU — JEGO PLACOM, ULICOM I ZAULKOM. PRAGNIEMY W NICH PRZYPOMNIEĆ CZASY PRZESZŁE, PRZEDSTAWIĆ FAKTY I ZDARZENIA, KTÓRE MOŻE NIE ZAWSZE WĄSKIE DLA HISTORII, STANOWIŁY JEDNAK O OBLCZU ŁÓDZI I PRZYDAWAŁY JEJ SWOISTEGO KOŁORYTU. PYŁ ZAPOMNIENIA PRZYSYPAL GRUBĄ WARSTWĄ TAMTE DNI. SĄ JEDNAK JESZCZE TU I OWIDZIE ICH NIEMI ŚWIADKOWIE, ULICE, DOMY, PODWÓRKA. ONE TEŻ BĘDĄ PRZEDZIE WSZYSTKIM BOHATERAMI NASZYCH OPOWIEŚCI. A PONIEWAŻ JEST TO JUŻ W ZASADZIE „ŁÓDŹ, KTÓRA ODCHODZI”, MAMY WIĘC NADZIEJĘ, ŻE TYM BARDZIEJ ZAINTERESUJE CZYTELNIKÓW. RÓWNOCZEŚNIE PROSIMY O UWAGI, WNIOSKI I PROPOZYCJE TEMATYCZNE, A TAKŻE O EWENTUALNE INFORMACJE, ANEGDOTY, LEGENDY ZWIĄZANE Z PRZESZŁOŚCIĄ POSZCZEGÓLNYCH ULIC, PLACÓW CZY DOMÓW.

tykamy jeszcze nazwiska Szczygłów, Kuzitowiczów, Jeżewiczów i innych. Tu znale-

szę ulicy poczęły więc wy-
rastać czynszówki, wypierając
w stronę pół stare, parterowe
i sędziwe domki mieszczań.

stapiono do poprawy jej stanu. Były to wszakże bardzo powierzchowne zabiegi, które nie wpłynęły na likwidację istniejących tu kontrastów. Bo przemysłowo-handlowe miasto zaczęło się już odwracać plecami do Drewnowskiej. Tyły fabryk, pustie, nie zabudowane przestrzenie, jakieś składy i magazyny... Odrobinę splendoru próbowali jej dodać szkoła i szpital, ale bez powodzenia.

Dla starych mieszkańców Drewnowska pozostała jednak ulicą najbliższą sercu. Wciąż się bowiem z życiem ich przodków. Toteż kiedy zostali wysiedleni stąd w czasie okupacji (ulica znalazła się w obrębie getta) nie zdradzili jej, lecz natychmiast po wyzwoleniu powrócili do swych domostw. Czy jednak na trwałe? Nowe osiedla Kozin sięgały już swymi blokami ulicy Drewnowskiej...

ŁÓDŹ która odchodzi

Żł również przytulisko trzej najubożsi obywatele miasteczka — komornicy, mający w całym swym majątku drewnianą chałupę lub stodołę.

Do końca XVIII wieku Drewnowską zamieszkiwał element wyłącznie polski. Dopiero osadnictwo żydowskie zmieniło skład ludności, a i charakter ulicy. Rozbudowa miasta w kierunku Nowego Rynku nie pozbawiła Drewnowskiej dotychczasowej atrakcyjności — ulica nadal znajdowała się w centrum miasta. Pierwsi dostrzegli to Moszek Grosman, który na początek kupił pół domu, Józef Kaplowicz i niejaki Boruch. Ten ostatni w drodze licytacji na był dom Drewnowicza.

Oczywista w najwyższej cenie były domy bliższe centrum handlowego. W śródmiejskiej

Regulacja Starego Miasta nie ominęła i Drewnowskiej. W 1823 r. została ona gmeliorowana, zaś w 8 lat później przy-

Niedzielnym magazyn „Dziennika Łódzkiego”

PANORAMA

Chociaż nauka wyklucza prawdopodobieństwo urodzenia dwóch identycznych istot przez dwie różne matki, niemniej historia zna przypadki ludzających podobieństw zupełnie obcych sobie ludzi.

Pewien kupiec niemiecki bawiąc swego czasu w Holandii, przybywszy do małego miasteczka wstąpił do pierwszej napotkanej po drodze restauracji. Kiedy poszedł do bufetu, stanął jak wryty, ujrzał bowiem „siebie” stojącego za bufetem. Gospodarz, który podawał mu piwo, był ludzako do niego podobny. Ta sama twarz, ta sama postawa, tak samo zaczesane włosy, takie same okulary, ba, nawet podobne ubrania.

— Jak się pan nazywa? — zapytał prawie jednocześnie i również jednocześnie odpowiedzieli: — Walter!

— Ile ma pan lat? — 43! — Ja również! — Żonaty? — Tak. — Dzieci pan ma? — Tak. — Jedną córkę prawda? — Tak, Krystyna, lat 13? — Tak. — Gdzie się pan urodził? — W Utrechcie. — A pan? — W Bremie.

Spotkanie przeciągnęło się do kilku godzin, w czasie których obydwa ze wzrastającym zdumieniem stwierdzali podobieństwo swego losu, swych przyzwyczajzeń, skłonności a nawet wielu cech u swoich rodziców i dziadków. Spokrewnieni jednak nie byli...

Z historii wiadomo, że swoich mniej lub więcej udanych sobowrotów mieli m. in. Mussolini, Mann, Toscanini, Shaw, Byron i wielu, wielu innych. Co prawda owe osoby nie zawsze były z tego przypadkowego podobieństwa zadowolone. Ze zrozumiałych powodów nie mógł się z tego cieszyć Henryk VII mający swego sobowtóra w biednym mistrzu igły. Zwiastując, że ów stan rzeczy stał się dla jego poddanych niewyčerpanym źródłem uciechy anegdotek. Trudno się więc dziwić władcy, że w końcu zmusił biednego krawczyka do zgolenia brody, pozbawiając go tym samym ludzkiego podobieństwa.

Cesarz Francji Napoleon dowiedziawszy się, iż

w Paryżu żyje pewien kupiec (Pierre Latouche) tak bardzo doń podobny, że po przebraniu w mundur trudno byłoby go odróżnić, wpadł na zabawny pomysł wysłania sobowtóra w przebraniu cesarskim do swojej żony. Cesarzowa była w pierwszej chwili najzupełniej przekonana, iż ma do czynienia z mężem. Napoleon zadowolony z udanego żartu, zadeklarował się spełnić każde życzenie kupca. Niestety, okazało się ono niewykonalne. Handlarz bowiem zasmakowawszy w pięknym mundurze żołnierskim, poprosił o zmianę go... oficerem. „Co powiedzieliby na to moi wojaży — skwitował rzecz Napoleon — gdyby zobaczyli dwóch cesarzy z jedną głową?”

Ale nie wszystkie sobowrotowe konfrontacje kończyły się tak jak powyższa. Mniej szczęścia miał Anglik Alfred Chenchill, który własnym życiem przypłacił swe podobieństwo do Churchilla. Zawinił tu niewątpliwie jego snobizm, każący mu owo ludzające i tak podobieństwo jeszcze bardziej uwypuklać: Chenchill palił więc długie i grube cygara, naśladował sposób bycia premiera, jego maniery, a nawet ubrania szły u tego samego królewskiego krawca. Wszystko to sprawiło, iż w 1942 r. hitlerowski wywiad wziął go omyłkowo za angielskiego męża stanu i... zgładził.

Ostatnio znowu prasa londyńska doniosła o pewnym konflikcie sobowrotowym. Otóż niejaki Roland Gill w Nottingham, obywatel bez „skazy i zmyzy” doznał ostatnio wielu publicznych przykrości. Jest on bowiem sobowtorem poszukiwanego od dawna groźnego przestępcy, którego zdjęcia widnieją na tysiącach plakatów rozlepionych w całej Anglii. W tej sytuacji R. Gill nie może opuszczać własnego mieszkania, albowiem gdziekolwiek się pokaże, jest natychmiast obiegany przez przechodniów i zatrzymywany przez policję. Aby wreszcie położyć kres takiej sytuacji, szanowany obywatel „bez skazy i zmyzy” musiał przeprowadzić operację kosmetyczną twarzy, zapuścić brodę i ufarbować włosy. Na razie ma spokój. Ale na jak długo? Tego, niestety, nie jest w stanie przewidzieć.

Henryk Ciski

CZY PAN

TO JESTEM JA?

St. Januszewski

Główne punkty dowodzenia zarówno AK, jak i AL przestały właściwie istnieć. Pozbawione całkowicie oddziałów, nie miały żadnego wpływu na przebieg walki. Byliśmy już wówczas w zasadzie „niezależni” od sztabu. Oddział zdany był wyłącznie na własne siły.

W lutym 1964 r. w Zakładzie Historii Partii przy KC PZPR spisano relację kilku żołnierzy kompanii Służby Bezpieczeństwa AL o powstaniu warszawskim.

Oto moja relacja: „Nie pamiętam dokładnie kiedy, ale pod koniec powstania odbyła się w piwnicy IV kolonii WSM narada, której przewodniczył „Zenon” — Z. Kiszko. Obecna była „Ola” — H. Kozłowska oraz dowódcy określonych placówek — por. „Konrad” — L. Kobylński, kpt. „Skóra” — N. Bieliński, kpt. „Aleksander” — E. Groszlik i in. W wypowiedziach dominowało stanowisko, iż należy wycofać się z Żoliborza, ponieważ powstanie nie rokuje już żadnych nadziei, walka jest krwawa szamotaniną i bezsensowną stratą ludzi. Rzecz oczywista, że dowódcy byli pod naciskiem oddziałów, wśród których to tendencje były wyraźne. „Zenon” zaczął nam tłumaczyć, że opuszczenie powstania nawet w tak tragicznej sytuacji byłoby poważnym błędem politycznym, oznaczałoby bowiem dobrovolną izolację od walczącego społeczeństwa. Nie wolno nam porzucić nawet nieścisłej sprawy, jeśli w niej uczestniczymy. Ktoś — pamiętam — nazwał „Zenona” przedstawicielem romantycznego subiektywizmu, ktoś inny dodał nawet, że woli być żywym psem niż martwym lwem...”

23 września Niemcy przystąpili do ostatecznej rozprawy z powstańczym Żoliborzem. Rozpoczął się bardzo intensywny ostrzał artyleryjski, a naloty lotnicze nekaly mieszkańców po kilka razy dziennie. Uderzenie rozwijało się na kierunkach południowym i zachodnim. Walki były niezwykle zaciekle, a niektóre punkty oporu przechodziły z rąk do rąk. Nacisk hitlerowców wzrastał się jednak nieustannie. Do akcji wprowadzone zostały czołgi, „goliaty”, granatniki i zmotoryzowana piechota.

Pozwolił sobie zacytować fragment książki Z. Kiszki pt. „Powstanie Warszawskie”: „Każdy oddział, każde zgrupowanie powstańcze walczyło w pojedynkę, kierując się własną przemyślnością, doświadczeniem, odpornością i odwagą... Żołnierze powstania niektórych domów dawali wprost nie spotykane przykłady zapamiętania i bohaterstwa. Najdłuższy i najbardziej żądający opór stawiali obrońcy Głównego im. Północnego, klasztoru Zmartwychwstańców i fabryki „Opla”.

Nie wytrzymaliśmy jednak nacisku i wówczas ze Zmartwychwstańców wycofano nas na III kolonię WSM.

Tutaj dopiero rozpoczęło się prawdziwe piekło. Żelazo i ogień zalewały do słowne ulice i domy. I właśnie tu w przekopie, gdy przedzieraliśmy się z bloku do bloku, zostaliśmy ranieni. Obok przebiegała „Kuba” — H. Janowski, „Zygmunt” — J. Pieśnik, „Niebieski”. Przeniesiono mnie do piwnicznego szpitala. Odmamknął twój w mięsień lewej nogi, nadto byłem lekko ranny w głowę i brode...”

Należę do grupy 27 żołnierzy i oficerów Armii Ludowej, którym udało się przepłynąć Wisłę i przedostać na drugą stronę frontu. Byłem ranny, zatem gdy tylko znalazłem się na Pradze, przewieziono mnie do frontowego lazaretu, a potem do szpitala w Otwocku. Leżąc sporządzałem zapiski, których pewne fragmenty mam zamiar później przytoczyć.

Oto one: „Na sąsiednim łóżku położyli plut. SB „Kowala” (J. Kowalskiego), ma złamana łopatkę. W sali jest także wysoki, rosy AK-owiec, który biegi z nami i oberwał lekko na wale. Nazywa się Zygmunt Zabierzowski (dzisiaj ceniony trener lekkoatletyczny — uw. St. J.). W pawilonie obok leży AK-ówka, artysta malarz, pani Wnukowa. Przepłynęła Wisłę samotnie, w innym miejscu niż my. Wczoraj „Kowal” powiedział mi, że tuż przed przeprawą zginął st. sierż. SB „Stach-Sep” (S. Pastucha).

A oto odtworzona z zapisków sytuacja na kilka godzin przed przeprawą przez Wisłę: „W ostatnim dniu września o godz. 10 przyszła do szpitala „Ola”. Wyglądała, z kosturą w ręku, jak Baba

Jaga. Stała na środku piwnicy i zakomunikowała nam, że 15 minut temu dowództwo AK skapitulowało. My kapitulować nie będziemy, poprobujemy przedrzeć się przez Wisłę. Dowództwo wojsk polskich na Pradze, zapewniło nam ochronę ogniową i łodzi do przewiezienia żołnierzy. „Ola” opowiedziała nam również o nocnych rozmowach „Zenona” i „Szweda” (Szaniawski) z dowództwem AK. Proponowali im wspólne przebijanie się przez front. Niestety, odpowiedź dowódcy oddziału Żoliborskiego AK ppłk. „Żywiciela” (M. Niedzielski) była odmowna.

„Lżej rannych zabierzemy, ciężiej ranni muszą pozostać. O tym, kto zostanie zadecyduje dr „Władek”.

„Ola” poszła, a w piwnicy ciągle panowała cisza. Chłopcy wiedzieli najlepiej, co to znaczy zostać. Szpitala na Wolskiej, Karolkowej i na Lesznie zostały podpalone, na Długiej rzucono wiązki granatów... Dwie godziny później wpadli do szpitala żołnierze SB, aby zabrać swoich rannych. Przy ich pomocy wygramolili się na dziedzińce: „Cienki” — Wrzosek, „Kowal” i ja. Rozpoczął się makabryczny marsz. Z trudem dobiegliśmy do domków oficerskich przy ul. Promyka. Spotkaliśmy się tutaj z kolegami z AK, z którymi wspólnie broniliśmy Zmartwychwstańców. Byli zupełnie zalamani i przybiti...”

Odkładałem zapiski. Od tamtych wydarzeń minęło równo 25 lat. Szmata czasu, szmat drogi. A jednak kładę fibrem swego ciała czuję tętno tego dramatycznego biegu do wolności, widzę zawzięte, stężale w uporze i determinacji twarze bieżących ludzi. Była godzina 20, gdy rozdarło się niebo, a od Wisły toczył się poczęła lawina żelaza. Był to ogień zaporowy artylerii polskiej i radzieckiej, ułatwiający nam przejście. Grupa AL, która podjęła próbę przebicia się przez linię frontu, liczyła około 100 osób. Gdy tylko kanonada nieco ustała, z ulic Dolnego Żoliborza ruszyliśmy szeroką tyralierą. Słychać było tylko tupot nóg o miękką jeszcze ziemię i przyspieszony oddech bieżących. Dobrze powiedzieć: bieg — dla mnie były to jakieś małe, niemal na jednej nodze skoki. Za wszelką cenę starałem się dostrzymać kroku innym. Widziałem jak została w tyle „Ola”, jak upadł i zatrzymał się „Cienki”. Jak cofnął się „Zygmunt”. Przedzieraliśmy się przez nawiśnięte wzniesienia, zarośla i doły. Obok mnie pędził sierż. „Kuba”, nieco dalej dowódca Czwartaków „Konrad” i jego żona „Stefa” — S. Mierzejewska, potem „Lenka” — E. Kranc, kpt. „Aleksander” od Marymonciaków, ppłk. „Henryk” — E. Baczynski, „Zenon” i inni. Nagle przed pędzącą grupą odezwały się długimi seriami karabiny maszynowe i rozległo się nawoływanie w języku niemieckim: „halt! halt! halt!”. Ktoś rzucił granat. Byliśmy w wiklinowych krzakach, przed nami w księżycowej poświacie rysowało się już wyraźne wybrzuszenie wału wiślanego. I właśnie wtedy padła „Lenka”. Na moment zatrzymaliśmy się. „Kuba” pochylił się nad nią, prosiła, aby ją dobić... Potem był już najtrudniejszy do przebycia wał i za chwilę mogliśmy nurt Wisły...

„Zenon” wystrzelił z pistoletu. Był to umówiony poprzednio znak, po którym wyruszyć miały w stronę Żoliborza desantowe łodzie. Tymczasem dookoła panowała całkowita cisza, tylko w oddali majaczył prawy brzeg Wisły. Pierwszy wskoczył w rzekę „Kuba”, obok już była w wodzie „Janka”. Na zaciekającym kajaku puścili się „Konrad” i „Stefa”, z tyłu uczepli się ich Szaniawski. Reszta pozostała na brzegu. Leżeliśmy zwróceniem twarzami w stronę wału wiślanego. Była nas garstka — 22, mieliśmy wszystkich 7 automatów, 9 sztuk krótkiej broni i 2 granaty. Panował spokój, od czasu do czasu świsnęła tylko kula. I wreszcie w tej męczącej ciszy usłyszeliśmy plusk wody — zbliżała się pierwsza, a następnie druga, trzecia i czwarta łódź. Żołnierze podpytywali do brzegu wołali: „Czołem partyzanci!”

ANNA GERMAN

Powrót z Sorento

Pod tym tytułem zamieszczamy fragment pamiętnika Anny German, która jak wiemy uległa wypadkowi samochodowemu w czasie swego artystycznego tournée po Włoszech. Pełny jego tekst drukuje w odcinkach śląska „Trybuna Robotnicza”.

(Dokończenie ze str. 3)

bedzie ich zaledwie około 700 tysięcy. Konsekwencje tego? Proszę posłuchać: na samym tylko przeniesieniu konferencji ekspertów do spraw ropy naftowej z Bejrutu do Portugalii, Liban stracił ok. 1 mln dolarów. Dyrekcja hotelu „Fe-

„Jechaliśmy początkowo przez uśpione miasteczko, potem Renato zdecydował się jednak na kontynuowanie jazdy autostradą. „Bo będzie szybciej”, rozumował nie bez słuszności. Ta decyzja stała się naszym ratunkiem...”

Jechaliśmy więc autostradą. Mówili mi dużo i głośno. Nawet nie bardzo się zmuszał, bo podniecał mnie jakie ogniska zawsze w czasie występu, utrzymuje się jeszcze po występie bardzo długo. Przez dwie godziny co najmniej jestem niezdolna do odprężenia, do snu. Myślałam, że w ten sposób nie dam mu zasnąć i szczęśliwie dojedziemy do Mediolanu...

Nagle odczułam kilka wstrząsów, jakby samochód znalazł się na okropnych kociach łbach, zamiast na gładkiej jak lustra szosie.

Nim to jednak nastąpiło, zdążyłam zdać sobie sprawę z niebezpieczeństwa raczej instynktownie, bo na żadne rozważania nie było przecież czasu. To trwało ułamki sekund. Odczułam — doskonale to pamiętam — paniczny strach przed spalaniem żywcem w samochodzie.

A więc stało się...

Pozwoliłam sobie na tygodniową przerwę w życiu. Mój stan nie przedstawiał się zbyt optymistycznie, a nawet budził jak najgorsze podejrzenia. Jedną rzecz, którą można i trzeba było natychmiast dla mnie zrobić — było darowanie mi czysto włoskiej krwi w miejsce własnej, której zdążyłam prawie zupełnie pozbawić się tam, w rowie.

Z naprawą reszty trzeba było poczekać. Zresztą długo nie wiadomo było, czy nie wybiorę „wolności” i nie powiem towarzyszącej ziemskiej wędrówce — „adieu”.

Na tę możliwość przygotowano moją matkę i narzeczonego, którzy otrzymali wizy i paszporty na przyjazd do Włoch w ciągu jednego dnia...

Byłam w trzech szpitalach, ale pamiętam tylko ten, w którym odzyskałam świadomość.

Ślódno dnia po wypadku lekarze stwierdzili powrót do świadomości. Podobno odpowiedziałam na kilka pytań i zareagowałam na światło i ból. Ale tylko „teoretycznie”, bo w praktyce wyglądało to trochę inaczej. Matkę moją pamiętam dopiero z dnia, w którym zabrano mnie do następnego szpitala. A był to 12 dzień po wypadku. Z poprzedniego szpitala pamiętam tylko, że była to ogromna sala z ciężko chorymi bezpośrednio po wypadkach — płaczącymi, jęczącymi, krzyżącymi z bólu. Zadowolony twarz nie zapamiętałam. Nawet lekarzy, którym zawdzięczam życie...

Po przerwanym sztucznym oddychaniu i żywieniu zaczęłam otrzymywać normalne pożywienie i wiedziałam już, że kryzys minął. Teraz można było mnie przetransportować do ośrodka szpitalnego w Rizzoli, gdzie po wzmocnieniu organizmu można było pomyśleć o „reperowaniu” polamanej lalki, jak żartem mówiła moja mama.

W szpitalu w Rizzoli, gdzie operowani skazywani byli na dość długie leżenie w gipsie, mógł im towarzyszyć ktoś z najbliższych. Został dobrowolnie mieszkańcem szpitala, mieszkał w pokoju rekonwalescenta tak długo, jak to było potrzebne dla spokoju chorego...

Dla mnie obecność mojej matki stała się ratunkiem, błogosławieństwem — wtedy — gdy nadszedł najgorszy czas. Po operacji obwidziałam się w pancerzu gipsowym, który sięgał od szyi do pięt.

Nie umiera, nie chce opisywać tych potwornych męk, jakie przyszło mi znieść w czasie nieruchomego leżenia na plecach przez 5 miesięcy. Ale nie boli polemanych kości był najgorszy. Dusiliam się, gdyż do klatki piersiowej zbyt ciasno przylegał pancerz gipsowy, a pojemność moich płuc wyrobiona przez śpiewanie, jest dość pokaźna. Traciłam przytomność, majaczyłam, nie mogłam spać.

Przez 6 tygodni od chwili operacji piłam kilka tyków mleka dziennie, nie jedząc absolutnie nic, ponieważ po każdym kęsie pożywienia było mi jeszcze trudniej oddychać...

W końcu nadszedł upragniony dzień powrotu do Polski i zdjęcia pancerza... Wiedziałam, że uwolnienie od gipsu nie jest równoznaczne z możliwością poruszania się. Ale nie przypuszczałam — że przez długie miesiące wszystkie pozostałości waleńskie bez zmian, że będę musiała przejść kilkunastomiesięczną ćwiczenia na stole pionizacyjnym (polegające na przysposobieniu organizmu do pozoje pionowej) potem powoli nauczyć się umiejętności siedzenia, a potem dopiero... chodzenia.

Lekarze z Konstancji doszli wkrótce do wniosku, że będzie dobrze, jeśli pojadę na 10-dniowy „urlop” do prywatnego mieszkania. Wypoczynek w „cywilnym” środowisku miał mi umożliwić dalszą kurację w Konstancji. Uspokoiłam się kurczowo tej szansy wiedząc z góry, że jeśli raz wyjadę poza obręb szpitala, żadna siła nie zmusi mnie do powrotu.

Wiedziałam i czułam dokładnie, co mi jest najbardziej potrzebne. Mam nadzieję, że nikt z kliniki profesora Weiss nie zinterpretował źle mojej dezercji. Nie wymyślił jeszcze aparatu, który by prześledzał duszę człowieka i dokładnie określał jego potrzeby i życzenia. A może to i lepiej...

nieja”, w którym eksperci mieli mieszkać, obliczyła, że prześlizgi się koło nosa ok. 300 tys. dolarów... Rozumiem teraz dlaczego, mimo iż biuro turystyczne zapłaciło 30 dolarów za mój dwutygodniowy pobyt w Libanie (hotele, wyżywienie, wycieczki), mogłem mieszkać w hotelach, w których

„normalnie” łożko w pokoju dwuosobowym i standardowe wyżywienie kosztuje dziennie ok. 14 dolarów. Właściciel „Miradoru” w Khaled koło Bejrutu nie uzyskał w rekombinacji ani dolara zysku: na pływ turystów wystarczyć zaledwie na opłacenie kosztów utrzymania hotelu i obsługi. W tym roku będzie na minusie...

Ale Libańczycy chcą utrzymać za wszelką cenę wrażenie prosperity. I dlatego, choć najczestszym napisem przed hotelami i kamienicami jest „A leuer” (do wynajęcia), recepcji zawsze się znajdzie uprzejmy i bogato szamerowany portier, który nie będzie szczędził słów zachwalając uroki rzeczywiste przepięknego Libanu, załatwi szybko wycieczkę do Byblos, Baalbek, Beit-El-Dine, do Damasku w Syrii. Jeśli jednak wspomnisz o Saidzie lub Tyrre, zaleci ci, choć tonem niefrasobliwym, pewną ostrożność. Z Tyrre o krok już do niespokojnej granicy z Izraelem. Turysty mogliby razić widok policyj, zatrzymującej na drogach samochody z rejestracją libańską, dokonującej osobistych rewizji w poszukiwaniu broni. Na południe bowiem i na wschód od Saidy są obozy uchodźców palestyńskich. Policja nie lubi, kiedy dociera do nich broń...

Ale o tym i o dalszych komplikacjach — w następnym raporcie.

Dłoń ojca?

Linie dłoni człowieka nie są dziełem przypadku. Tak przynajmniej twierdzi prof. Wiros Cerana z włoskiej miejscowości Varese. Podobnego też zdania jest amerykański uczoney Klopfer, wykładowca na Uniwersytecie w Nowym Orleanie. Obaj są zdania, że linie rąk kształtowane są w wyniku pewnych funkcjonalno-fizycznych cech człowieka. Sąd ten sprzeciwiali oni po przebadaniu ponad 2000 osób i analizach dokonanych przez mózgi elektroniczne. Cały eksperyment trwał blisko 29 lat. A wszystko zaczęło się od zabawy zwanej popularnie przez żołnierzy amerykańskich — „czytaniem z rąk”. Czytającym był oczywiście Cerana, wówczas lekarz wojskowy. Niektóre dłonie kazał on odciskać w gipsie, aby móc je przestudiować uważnie. Po wojnie wielu z jego klientów zostało uznanych za zaginionych. Odszukał on ich krewnych i na podstawie pozostawionych odcisków stwierdził, że pewne znaki na wewnętrznej stronie dłoni, narysowane w tym samym miejscu, wśród licznych innych linii, są identyczne u zaginionych ojców i ich dzieci. Dalsze badania Cerana wykazały, że ludzie o podobnych znakach dłoni są zawsze związani pokrewieństwem. A szczególnie w przypadku ojców, syna i córki nie stwierdzono nigdy — podczas badań — braku analogii między liniami dłoni. Stąd Cerana, jak również Klopfer, wywnioskowali, że najlepszym sposobem ustalania

ojcostwa jest właśnie badanie linii dłoni. Niektóre z sądów zachodnioeuropejskich tę ich teorię przyjęły za słuszną i naukowo uzasadnioną. Nieco inaczej wygląda sytuacja w przypadku matki. Co prawda i ona pewne cechy swoich rąk przekazuje dzieciom, ale nie są one tak wyraźnie widoczne jak cechy ojca. U ojca można to — jak pisze w jednym ze swych licznych na ten temat artykułów Cerana — stwierdzić z matematyczną dokładnością. I jako dowód profesor podaje przypadek z maltretowaną przez ojca 14-letnią dziewczynkę. Otóż pewien Włoch nie chciał uznać dziewczynki za swą córkę i stał się nad nią znęcał, bił ją, kopał, poddawał torturom. Nawet przedstawiciele burmistrza nie mogli go skłonić do uznania dziecka za swoje. Po długich namowach zgodził się on jednak poddać badaniom u Cerany. Już po kilku minutach badań profesor ustalił bez żadnych wątpliwości, iż mężczyzna i dziecko posiadają na prawej dłoni identyczne linie. Ostateczne orzeczenie co do ojcostwa nie pozostawiało więc żadnych trudności. Odtąd ojciec i córka są bardzo szczęśliwi.

Eksperymenty dr Klopfera poszły jeszcze dalej. Na ich podstawie stworzył on teorię stawiania diagnozy chorób. Uważa on mianowicie, że w badaniu chorób dziecięcych, ślepoty, wrodzonych wad serca oraz schorzeń psychicznych powinno być uwzględnione studium linii ręki. Trudno jest dziś powiedzieć ile prawdy jest w teoriach obu lekarzy. Chyba jednak sporo, gdyż ich badaniami interesuje się wiele autorytetów ze świata medycyny, a publikacje na ten temat trafiają nawet do wielkiego i cieszącego się dużym uznaniem pisma włoskiego — „Oggi”.

Jeśli nie ma się własnego samochodu — dojechać tu niełatwo, choć do pokonania jest wszystkiego około 150 km. Warto jednak podjąć trud i ryzyko, warto stać dwie godziny w ciasno stłoczonym, spoconym tłumie, w kolejce po bilet do wodolotu; warto iść się stażówieckim autobusem skrzy pięcym niemilosierdzie na każdym z setki wiraży; warto wysupłać ze skromnych zasobów nieco dewiz, by dojechać do Sozopola — do starożytnej Apollonii, założonej w VII wieku przed naszą erą przez Greków z Miletu.

Witaj, słoneczna Apollonio!

W ciągu kilku pierwszych dni wiele będzie was tu denerwowało: niezmacony spokój sprzedawców powoli celebrujących, zawsze z pogodnymi twarzami swe powinności; południowe sjeśty, gdy wszelkie życie tubylców zamiera i kryje się w cieniu — owe sjeśty zaczynają się nierzadko w dość nieokreślonym czasie i w takimż kończą; zaś smakosze dotkliwie odczuwają brak, a w każdym razie poważny niedosyt ziemniaków w jadłospisie...

Ale przecież tutaj, może właśnie tą drogą, biegnącą kręto i miejscami stromo wzdłuż dwu zatok, nad którymi rozlokowało się miasteczko Sozopol, kroczył sam boski Apollo, syn Zeusa i Leto, karmiony w niemowlęctwie przez ciotkę Temidę nektarem i ambrozją, wielki mityczny kochanek, bóg muzyki, poezji, filozofii, astronomii, matematyki, medycyny?...

Chodząc więc krętymi, stromymi, wąskimi uliczkami dzisiejszego Sozopola, który w Ludowej Bułgarii jest jednym z najważniejszych portów rybackich nad Morzem Czarnym — chodząc i szukając śladów tamtych odległych lat. Jak przed wiekami, w skąpych cieniach domów siedzą stare kobiety i starzy mężczyźni — pierwsze czarno odziane mocą tradycji, drudzy w zawsze czystych, białych koszulach. Jak przed wiekami w małych podwórkach suszą się rybaczkie sieci. Jak przed wiekami, gdy zapadnie zmrok rozbiły światła w altankach obrośniętych winną latoroślą i przy schłodzone zastawionych stołach pod wielkimi kłosem winogron, zasiadają do posiłku rodziny. Coraz rzadziej pojawia się na tych stołach nieodłączne wino w oplecionych wikliną, pękających fiaskach. Coraz częściej jest to butelka „Pamidu” kupiona za niecałego lewa w pobliskiej „Skara — Birze” — jadłodajni na świeżym powietrzu, których kilkanaście urządzono w całym mieście.

Na kolację jedzą tu smażone w złocistym, słonecznikowym oleju plastry bakłażana — owej tajemniczej „gruski miłości”, opiekane na ogniu rozżarzonej papryki, sałatkę z grubo krojonych pomidorów dorastających tu wielkości główki niemowlęcia, do tego jeszcze kilka solonych, lub smażonych po obtoczeniu w mące sardeli, albo kawałek smakowitego, świeżo złowionego tuńczyka, także smażonego na oleju... No i, oczywiście, obowiązkowo wielkie ilości przepysznych, białego jak śnieg (który nieczęsto tu bywa zimą gościem) chleba — i wino: młode, cierpkie, rozjaśniające umysł; nektar serdeczności, poezji — słońce w piynie...

— Woda „nie hubowa” — mówił wesoły, gościnny rybak i górnik jednocześnie (w pobliskiej kopalni miedzi), gawędziarz i kawalarz Rajko, widząc jak piję herbatę przywiezioną z Polski. — Od wody ciało staje się rzadkie, mdle — tłumaczył. — Najlepsza jest ryba i wino... albo „Rakija”, albo „Mastika” — dodawał szybko, patrząc uważnie na żonę, która nie podzielała jego opinii o mocniejszych trunkach.

Siedzieliśmy pod dachem z winogron zwieszających się dorodnymi kłosem niemal tuż nad stołem, popijając młode wino i przegryzając solonymi sardelkami, a wokół panowała noc nasyciona ćwierkaniem cykad i łoskotem morza bijącego o pobliskie skały i wlewającego się wielkimi hałasami na rozległą plażę. Następnego dnia nas obydwu czekały ciężkie, choć przecież jakże różne obowiązki: mnie udręka cierpliwego obsmażania się w promieniach słońca na plaży, a jego „szycha” w kopalni.

Kopalnia, która powstała ledwie kilka lat temu, jest dodatkową szansą dla tego na poły pustynnego regionu republiki, porośniętego plantacjami winnej latorośli, dzikimi, rachitycznymi drzewkami figowymi, pod które — gdy słońce w zenicie — chro-

nią się senne osły-klapouchy, ryczące jakby ktoś pilował grubą dechę zawieszoną punktualnie o godzinie jedenastej. Ze jest to dodatkowa, wielka, nowoczesna szansa — obok innej „ko palni” jaką jest tutaj turystyka, szansa i pewność, że na stole zawsze będzie pod dostatkiem chleba, wina, ryb i owoców, że będą pieniądze na zbudowanie pięknego, stylowego, przestronnego domu...

Bo w Sozopolu, podobnie jak we wszystkich miastach i osiedlach wzdłuż bułgarskiego wybrzeża Morza Czarnego, z trudem już można znaleźć stare domy. W centrum turystyki podziwiają chęć nie więcej niż dziesięć drewnianych budowli opatrzonej tabliczkami informacyjnymi o ich zabytkowym charakterze. Reszta, to solidne, piętrowe, przestronne wille o dachach charakterystycznych, płaskich, krytych dachówką. Domy wzniesione każdy na innym poziomie, na dwu głęboko w morze wrzynających się cyplach.

Miejski architekt, człowiek jak się zdaje zapalony, uchronił jak do tej pory piękny Sozopol przed groźbą wieżowców i „żyłkowców” — ustawionych w Złoty Piasek, Drużbie, Pomorie i wygodnych dla wygodnych, rozleniwionych turystów, ale niżej nie komponujących się z tymi urokliwymi okolicami. Tu w Sozopolu nie razi świeża czerwień murów i dachów doskonale zharmonizowanych z cyplami i zatokami, ze wzgórzami i winnami.

Tutaj można spotkać tę chyba najprawdziwszą, współczesną Bułgarię — piękny, o bogatych tradycjach kraj ludzi zasobnych, serdecznych, gościnnych, wylegających o świecie nad morze, by popatrzeć przed codziennymi obowiązkami jak wychodzi z kąpieli wielki, purpurowy krąg słoneczny...

JOZEF POTĘGA
(zdjęcie autora)

— Rogatkowe, rogatkowe proszę!

Gdy słyszę to wezwanie, wypowiedziane dzwicznie po włosku — wydaje mi się, że jestem na głębokiej prowincji, gdzie wśród odciętych od świata sycylijskich dolin. W rzeczywistości wyjeżdżam jako jeden z pasażerów turystycznego autobusu z liczącego ponad milion mieszkańców Neapolu, na odcinek autostrady prowadzącej ku starożytnościom Pompei, Stabiae i Herculanium. Przed okratowanymi bramami czuwają funkcjonariusze przedsiębiorstwa komunikacyjnego i bacznie strzegą, by nie było „gawowiczów”.

Tuż obok kołyszą się tacy dwaj, którzy nie muszą płacić.

Konni karabinierzy są prawdziwą ozdobą neapolitańskich ulic. Na swych pięknych rumakach jeżdżą zwykle po dwu obok siebie, dumnie wyprostowani, w granatowych pelerynach, przy każdym powiewie wiatru odśladających czerwoną podszewkę. Lubią zjawiać się nie tam, gdzie osiołki blokują drogę, ale tam, gdzie dużo samochodów. Podzwaniając ostrogami kasują wtedy mandaty za łamanie przepisów ruchu.

KRAINA POPIOŁÓW

Szosa ku Wezuwiuszowi przecina osobliwy region, który można by śmiało nazwać krainą śmierci. Na te okolice od tysiącleci podczas wybuchów Wezuwiusza spadały kamienie i popioły, od czasu do czasu wtargnęła też tu lawa. Pierwszy opisany wybuch nastąpił w 79 roku naszej ery i przeszedł do historii jako zagłada Pompei. W latach 1631, 1794, 1822, 1872 i 1906 wybuchy miały charakter katastrof żywiołowych.

Pustynia, w którą Wezuwiusz zmienił okolice, przyciąga ludzi przedsiębiorczych. Popioły wulkaniczne są bowiem bardzo żyzne i świetnie się na nich udają zarówno pewne gatunki winorośli, jak i warzywa. Mimo ożywienia się wulkanu w 1926 r., mimo iż ostatni wybuch zanotowano w 1946 roku, na stokach groźnej góry bytują ludzie przywiązani do tej niebezpiecznej okolicy i do swych małych gospodarstw.

Niestety, nawet ta urodzajna ziemia nie wyżywi wszystkich.

SKARBY Z DNA ZATOKI

— Po drodze do Pompei wstąpić do naszej fabryki! Tei treści tablice ukazują się na każdym zakręcie i wskazują na podjazd przed wielkim parterowym budynkiem. Okazuje się, że wzdłuż drogi skupiła się nieboga może, ale efektowna gałąź neapolitańskiego przemysłu. Gałąź stworzona niemal z niczego, a jednak zapewniająca utrzymanie tysiącom rodzin.

Tutejsze fabryczki zajmują się obróbką muszli wydobytanych z dna Zatoki Neapolitańskiej. Ich różowe skorupy są świetnym tworzywem do produkcji wielu drobniaków życia codziennego.

Przy niskich stołach siedzą pochyleni, przeżuwając okularach, dostojni mistrzowie. Każdy operuje tylko kilkoma prymitywnymi narzędziami, młotek i dłutko grają tu główne role. Z muszli, w której zastygł szum morza, potrafią rzeźbić kamee — broszki, z płaskorzeźbami twarzy, paciorki, koraliki, popielniczki a nawet nocne lampki.

W rozległej sali ustawiono, częściowo w gablotkach, częściowo wprost na oknach wyroby mistrzów — od małych kamei po olbrzymie modele żaglowców, z różnymi żaglami z muszli. Większość tych przedmiotów wzoruje się na motywach starożytnych, zwłaszcza sylwetki głów kobiecych na broszkach, stylizowane są na głowy Rzymianek. Spotkać można jednak i motywy nowoczesne.

OSTERIE NA TURYSTYCZNYM SZLAKU

Jedziemy dalej, mijając liczne przydrożne osterie.

Te typowe włoskie oberże zakładane z myślą o turystach. Podaje się tu wino wyrabiane w okolicy i regionalne przysmaki. Owocowe wulkanu, czyli winogrona i warzywa, sąsiadują tu z „owocami morza”.

Przed bramą osterii koczują kilku lazzaroni, czyli osobników w gruncie rzeczy nie wiadomo z czego żyjących i parających się handlem. Polecają oni to samo, co oglądaliśmy w warsztatach, ale jako... starożytności, pochodzące z pierwszego wieku naszej ery. Oczywiście po odpowiednio do wieku skałkulowanych cenach. Gotowi są też pośredniczyć w zamianie papierosów na inne dobra, niekoniecznie materialne. Gdy ukażą się karabinierzy — rozplywają się wśród murków z kamieni.

Stróża prawa nie mają tu lekkiego życia.

— Przebieg między dwoma karabinierami to szczęście na cały dzień! — powiadają miejscowi.

Karabinierzy usmiechają się więc i posłusznie pozują do zdjęć cudzoziemcom, które pragną pochwalić się w domu, że potrafiły pamiętać o swym szczęściu także pod wulkanem.

WACŁAW SMUŻYŃSKI

Opisanie NRD (1)

Mając 17 lat, włożyłem mundur...

Natłok obrazów, nakładający się na siebie w krótkim, dwutygodniowym pobycie. Wrażenia mocne, zaskakujące, zdumiewające czasem... Tu nawet czas trwania wrzutuś odmierza jest co do sekundy. Bo jesteśmy w NRD. Czas tu się liczy nieco inaczej niż po naszej stronie Odry. Z mniejszą rozrzućnością. — Wy macie tyle fantazji — a oni (czyli współrodacy mojej niemieckiej rozmówczyni, której długoletni pobyt za granicą usprawiedliwiał, a może uzasadniał dystans, z którym mówiła o współziomkach) potrafią tylko pracować jak wariaci”. Ona mówiła tylko, my powtarzamy a z. Z nutką podziwu. Chociaż my też potrafimy...

„Unsere polnische Kollegin” — jak postanowili redaktorzy zaprzyjaźnionej z „Dziennikiem” redakcji „National Zeitung” — powinna jak najwięcej zobaczyć, trzeba jej włożyć jak najwięcej wiadomości, podsunąć teksty, ułatwić spotkania. — „Spać i wypoczywać to ty będziesz w Polsce”.

Czas odmierza się inaczej. Koleżance z Lipska do głowy nie przyszło, że moglibyśmy się spotkać pięć minut na spotkanie z zastępcą głównego architekta m. Lipska. A podejmującej mnie osobie, że mogłaby czas spotkania przedłużyć poza fajrant. Oczywiście na wstępie przemile słowa o pewnym pobycie w Polsce, kilka razy powtarzane z rozmarzeniem słowo Zakopane. Tak, że mimo bariery językowej, rozumiałam szybko, że pan inżynier mniej pamięta budowlane inwestycje zakopiańskie, a bardziej to coś, co oni sobie tak u nas cenią, ten nasz artykuł eksportu-

wy z międzynarodowym znakiem jakości, nasza podlegana „Zubrowka” gościnność, to nasze „gość w domu, Bóg w domu”. Pan inżynier oczywiście nie wiedział, że sekretarka podejmującej go instytucji trzy dni użerała się telefonicznie z recepcją hotelu, by załatwić pokój, że pan dyrektor odstąpił własny wóz służbowy, że pan księgowy łamał sobie głowę jak tu kierowcy wpisać i gdzie te godziny nadliczbowe. Bo u nich te sprawy wydają się prostsze. I zdrowsze. Po pierwsze organizacja, a potem sentymenty. Ci jednak z moich rozmówców, którzy byli w Polsce, skłaniają się do naszej koncepcji. Pani z Polski? — zaczęła mnie w U-bahn — tej szybkiej kolejki miejskiej — pewien reżyser telewizyjny i z wdzięcznością, że znalazł słuchacza, który zrozumie jego entuzjazm, wyliczył jednym tchem Warszawę — Kazimierz — Sandomierz — Kraków — Zakopane...

A nasi panowie, ci to już mają specjalną markę u pań z NRD. Jeśli któraś poznała w Polsce Polaka, to na pewno już był to inżynier i naturalnie całował w rękę. I to jak! Są poglądy żywotne, których nic nie dobieje. Nie uważałam za właściwe nawet prostować...

Od wstępnich tych, którzy u nas byli w ostatnich latach, przechodziło się obowiązkowo już do innych rozmów. Najlepiej po pierwszym tyku piwa. Czy to w lipskiej piwnicy Auerbacha, gdzie tworzył sam Goethe (tworzył nie tworzył, ale był wam na pewno), czy to w urzędowym w podziemiach starego zamku w Halle, stylowym lokalu z dyskretną muzyką, gdzie można tak cały wie-

czór nad jednym kieliszkiem wina, gdzie siedzą samotnie dwie młode kobiety niekoniecznie są podejrzewane o wypracowywanie sobie godzin nadliczbowych... czy w górującym nad Dreznem „Luisenhof”. Zaczynało się zwykle tak... „Miałem osiemnaście lat, kiedy poszedłem do wojuska, osiemnaście, kiedy zostałem oficerem, dwadzieścia, kiedy poszedłem do niewoli...”

— „Mój mąż skończył przed wojną dwa fakultety. To był intelektualista. Zapalił się do narodowego socjalizmu i tak dziesięć, że w czasie żydowskich pogromów w Wiedniu dzwonił do policji z interwencją, by tych chuliganów ukroczyć... Kampania francuska trochę nadkruszyła jego podziw dla führera, polska — był w Radomiu — solidnie nadwreżyła jego zaufanie, radziecka — wyleczyła na zawsze. Ale... kiedy stanęli w szeregu w radzieckim obozie jenieckim, na pytanie oficera, który z was był nazi, zgłosiło się tylko trzech, mój mąż pierwszy... Po roku był już w kraju. I zaczęliśmy wszystko budować wraz z naszymi poglądami od podstaw...”

— „Do Związku Radzieckiego wyjechałam z mężem w 1931 r. Był komunistą i jasno przewidywał przyszłość. Zginął jeszcze przed wojną. Spędziłam 30 lat w Baszkirii, gdzie uczyłam niemieckiego. Mam brata w NRF, ale wolę mieszkać w NRD... „Uczyłam niemieckiego w studium dla obokrajowców w Lipsku. Obawiałam się spotkania z młodzieżą polską, bo wiem, ileście od nas wycierpieci, bałam się sloganów, wymuszanych oświadczeń o przyjaźni i miłości rozczarowałam. To taka sympatyczna, serdeczna młodzież...”

Spotkanie było przypadkowe, rozmowa prywatna.

— „Chce pani zobaczyć Buchenwald? Nie? Woli pani przedłużyć pobyt w Weimarze. Pozwoli pani, że ja sam pojedę?”. Trzydziestoletni kierownik wrócił dziwnie milczący, chociaż przecież wiedział czego się spodziewać...

— „Na trasie wycieczek dla cudzoziemców, które często oprowadzam po kraju, nierzadko znajduję się obóz koncentracji — opowiada mi pewna tłumaczka — przewodniczka — o ile młodzieży Niemcy, Polacy, Belgowie, Francuzi przeżyli tam prawdziwe szoki, o tyle dziwne, na młodzieży z innych kontynentów nie robi to aż takiego wrażenia...”

— Dziwi cię to?

— Tak... Jestem półżydówką. Mój brat był internowany w obozie w czasie wojny, a ja spokojnie — bo nie byłam świadoma wszystkiego — czekałam na wezwanie. Na szczęście nie zdążyli wybudować obozu... Zatruli mi wszystko, zabrali mi młodość i najpiękniejsze wzruszenia. Moja pierwsza randka, ty wiesz, co to jest dla siedemnastoletniej dziewczyny, skończyła się adnotacją w policji, że się zadaje z Francuzem... Ale ja cie przeproszam, coż to jest taka adnotacja w porównaniu do...”

Te wszystkie rozmowy nie były prowokowane przeze mnie. Oni pierwsi zaczęli. Nie przepaszli, nie wybielali się. Oni po prostu relacjonowali. Poza doskonałe zorganizowanym, pracowitym harmonogramem mojego pobytu. To nie były puste slogany... ALINA PONIATOWSKA

Informacja i lekcja dobrego smaku

Czasy, kiedy rewie mody organizowane były tylko i wyłącznie jako lekcje dobrego smaku, należą do przeszłości. Coraz częściej pokazy odzieżowe organizowane są po to, by poinformować ogół o nowym i ładnym dysponuje w aktualnym sezonie nasz handel. Pod hasłem „Jesień — zima — 1969/70” odbyły się ostatnio dwa takie pokazy.

Bardzo podobają nam się ostatnia impreza „Uniwersali” w Łódzkiej Filharmonii, której poziom zarówno jeśli chodzi o częstotliwość, jak i artystyczną, był wysoki. Niemal całą zaademonstrowaną odzież nie odległa zupełnie od zasad obowiązujących w modzie, naturalnie nie w tej najbardziej ekstrawaganckiej, ale spokojnej i praktycznej. Pokazano więc w konną m. in. przez PZO „Core”, „Vistule”, „Prodektre” (dawna Moda Polska). Zakłady w Brzezinach, Bytomiu, Poznaniu oraz „Prochnika” — odzież zarówno damska jak i męska, a więc sukienki, płaszcze, kostiumy oraz ubrania. Łódzianka, która sprawiła sobie śliczną sukienkę wełnianą w skośną kratę szafirowo-beżową lub brzo-

Otwórzcie Klubu Związków Stowarzyszeń Twórczych

Po przerwie wakacyjnej Klub Związków i Stowarzyszeń Twórczych (Al. Kościuszkę 33) inauguruje sezon 30 bm. o godz. 13 w sali na I piętrze.

Dotychczasowe karty wstępu tracą ważność a w aktualne należy się zaopatrzyć w swych macierzystych związkach i stowarzyszeniach.

Foto — L. Olejniczak

Jeszcze 26 tys. starych domów w Łodzi

Konieczna lepsza gospodarka tymi zasobami

CHOCIAŻ W OKRESIE POWOJENNYM ŁÓDZI PRZYBYŁO PONAD 3 TYS. NOWYCH BUDYNKÓW, TO JEDNAK JESZCZE WIEKSZOŚĆ DOMÓW POCHODZI ZE STAREGO BUDOWNICTWA.

Jest ich jeszcze ok. 26 tys., choć liczba ta stale maleje. Tył

Co dzień niesie

NIEDZIELA. Muzeum Archeologiczne i Etnograficzne (Pl. Wolności 14). Godz. 12 sala 212/213 seanse filmowe: „ABC malarstwa”, „Spotkanie z Teofilem Ociepko”, „Zygmunt Wałiszewski”.

PONIEDZIAŁEK. Światowej sławy pianista radziecki Szwajcar Richter wystąpi w sali Filharmonii Łódzkiej o godz. 19.30. W programie recitalu znajdują się następujące utwory: F. Schubert — wariacje na temat Anselma Huettnerbrennera, R. Schumann — utwory fantazyjne, S. Prokofiew — Sonata nr 8.

Zakładowy Dom Kultury ZPB im. J. Marchlewskiego (Ogrodzka 18) o godz. 18, w sali kina „Popularne” impreza pt. „Estrada dla wszystkich”. W programie: śpiew, taniec, muzyka. Zapisy w godz. 10-16.

Badania radiograficzne — Widzew (Szpitalna 6) — Plac Zwycięstwa od nr 9 do 14.

Auta prywatne dla celów służbowych

Jak wiadomo na podstawie uchwały Rady Ministrów z grudnia 1967 r. przedsiębiorstwa, które zrzekają się etatów na wozy służbowe otrzymują z Wydziału Komunikacji RM m. Łódź zezwolenie utworzenia limitów finansowych pozwalających na zakup aut dla dwu pracowników. Naturalnie są to osoby którym przysługują prawo korzystania z samochodu służbowego, a więc najczęściej dyrektorzy, główni inżynierowie, główni księgowi. Osoby te korzystają z przywilejów kupna auta na bardzo dogodnych warunkach. Otrzymują bowiem na ten cel specjalną nie oprocentowaną pożyczkę z PKO. W zamian za to, auta będące własnością prywatną używane są do celów służbowych.

Dotychczas z przywilejów skorzystało w Łodzi 360 osób reprezentujących niemal wszystkie branże. PKO przeznaczyło na ten cel już ponad 20 mln. zł. Warto zaznaczyć, że nowa forma wykorzystywania aut prywatnych do celów służbowych pozwoliła zaoszczędzić państwu nie tylko w skali naszego miasta ale w całym kraju poważne sumy. Ciekawostką jest, że do tej pory z przywileju tego skorzystało w naszym mieście nawet kilka kobiet. (Kas.)

lokal w toku prowadzonych remontów, nie został przebudowany na odrębne jednostki kwaterek.

Na ostatnim posiedzeniu Komisji Budownictwa i Gospodarki Mieszkaniowej omawiano gospodarkę starymi zasobami mieszkalnymi. Radni stwierdzili, że zachodzi konieczność przejmowania przez administrację i właścicieli budynków mieszkalnych lokali zwalniających przez dotychczasowych lokatorów i odpowiedniego remontowania ich, przy właściwym wykorzystaniu funduszy na ten cel. Niezbędna jest także kontrola dotycząca właściwego użytkowania mieszkań. Postulowano, aby zobowiązać zarządców i właścicieli domów, którzy przy współpracy z władzami budowlanymi powinni przystąpić niezwłocznie do przebudowy lokali, w których występują powierzchnie ponadnormatywne na odrębne mniejsze mieszkania. (Kas.)

W ŁDK

Spotkanie z piosenką radziecką Scena Amatora — „Ballada o Jędrusiu”

Dziś o godz. 11, w sali kina ŁDK odbędzie się kolejne, 92 spotkanie z piosenką radziecką, inaugurujące cykl spotkań pod hasłem „Przyjaźń polsko-radziecka i braterstwa broni”. W programie m. in. koncert laureatów konkursu na piosenkę radziecką, gwiazdka piosenki i film radziecki pt. „Pomyłka szpiega”.

W poniedziałek, 29 bm. o godz. 17 Łódzka Scena Amatora wznawia swoją działalność spektaklem „Ballada o Jędrusiu” według powieści T. Nowaka „A jak królem, a jak katem będziesz”, w reżyserii J. Jóźwiaka. Wykonawcami są członkowie zespołu Teatru Młodych Form ŁDK. Prowadzona przez MOiM Łódzka Scena Amatora już od kilku lat spełnia dla naszego miasta ważne zadanie w amatorskim ruchu artystycznym. W jej ramach odbywają się systematyczne szkolenia seminaryjne dla

Co będziemy tańczyć w karnawale?

Od poloneza do Chicago City

Jak co roku, przed karnawalem, Łódzki Dom Kultury rozpoczyna kursy tańca dla początkujących, zaawansowanych i dla tych, którzy zechcą się ubiegać o wejście do turniejów tańca.

Jakie nowości obowiązywać będą w tym sezonie? Przede wszystkim zdobywający sobie coraz większą popularność kaza czok, a także jeszcze u nas nie znany taniec — Chicago City, który utrzymany jest w wolnym rytmie bluesowym.

Obok tych nowości nauka tańca obejmuje większość znanych tańców towarzyskich, a więc: poloneza, polki, walca wiedeńskiego i węgierskiego, foxtrota i slowfoxtrota, tanga, tańce Ameryki Łacińskiej, paso doble, sambe, rumba, cha-cha-cha, jive (dżajw), slow rhythm and blues. Naukę poprowadzi Waldemar Wierzbowski. Zapisywać się mogą wszyscy od lat 18, w dziale artystycznym ŁDK. Kursy prowadzone będą w dwóch grupach, osobno dla młodzieży i dla dorosłych. (hosz)

A może do Juraty?

Jak się dowiadujemy, WBS FWP w Łodzi rozpoczyna jeszcze skierowaniami na październikowe wczasy do wielu miejscowości górskich oraz do... Juraty!

Te ostatnie „morskie” skierowania (turnusy od 1.10. X.) nie powinny przerażać urlopowiczów, jako że domy wczasowe są ogrzewane, a Bałtyk (choć bez centralnego ogrzewania) również piękny jak i w pełnym sezonie letnim. (K)

PRACOWNICY POSZUKIWANI

KIEROWNIKÓW sklepów branży spożywczej o tradycyjnej formie sprzedaży i samobsługowej, KIEROWNIKÓW sklepów branży przemysłowej, ASJENTÓW do sklepów spożywczych, ASJENTÓW na stragany warzyw i owoców, SPRZEDAWCZYNIĘ z wykształceniem średnim i zasadniczym zawodowym, zatrudni z terenu m. Łódź Dyrekcja Powszechnej Spółdzielni Spożywców w Łodzi, Oddział Polesie. Zgłoszenia przyjmuje sekcja spraw pracowniczych w godz. 8-14, przy ul. Hutora 71, parter, pokój nr 4. 6639-k

PRACOWNIKÓW fizycznych w charakterze bagażowych (numerowych) na dworcach kolejowych Łódź-Kaliskiej, Łódź-Fabrycznej i w Kolskach na pełnym etacie względnie na pół etatu, zatrudni natchmiast Okręgowa Spółdzielnia Pracy Usług Komunikacyjnych Rencistów PKP w Warszawie. Oddział w Łodzi, ul. Węglowa 7/9 (wejście przez Dworzec Fabryczny), tel. 217-18. Za interesowanych prosimy o bezpośrednie zgłoszenie się do Wydziału Zatrudnienia Prez. RN m. Łódź, ul. Wólczańska 49. 7130-k

GLÓWNEGO KSIĘGOWEGO z wykształceniem wyższym lub średnim ekonomicznym z praktyką zawodową, zatrudni Prezydium Powiatowej Rady Narodowej w Łodzi, Powiatowy Zarząd Dróg Lokalnych. Warunki pracy i płacy do omówienia. Zgłoszenia przyjmuje kierownik jednostki w godz. 8-14 w Aleksandrówce koło Łodzi, ul. 22 Lipca 103, tel. 96. 7018-k

INŻYNIERA MECHANIKA lub włókiennika — specjalnością przedziałnictwo do działu inwestycji, INŻYNIERA lub technika mechanika na stanowisko starszego konstruktora do biura konstrukcyjnego, przyjmą natchmiast z terenu m. Łódź Zakłady Przemysłu Wełnianego im. Gwardii Ludowej w Łodzi, ul. Wroblewskiego 13. Zgłoszenia przyjmują dział spraw osobowych i szkolenia zawodowego w godz. 8-14. 6629-k

TKACZY na krosna kortowe oraz do przyrządzenia w zawodzie tkacza, zatrudni natchmiast z terenu m. Łódź Zakłady Przemysłu Wełnianego im. A. Struga w Łodzi ul. Łąkowa 11.

MASZYNISTĘ na lokomotywę spalinową przyjmą natchmiast z terenu m. Łódź Centrostal Rej. Oddział w Łodzi, ul. Brukowa 24. Zgłoszenia przyjmuje dział kadr. 6699-k

BLACHARZA, STOLARZA, ELEKTROMONTROW, INSPEKTORA do działu głównego mechanika ze znajomością rysunku technicznego, INSPEKTORA gospodarki wodnej, zatrudnią z terenu m. Łódź ZPW im. N. Barlickiego w Łodzi, ul. Żeromskiego 108. Zgłoszenia przyjmuje dział kadr w godz. 8-16. 6696-k

INŻYNIERA MECHANIKA z praktyką w przemyśle maszynowym, MAGISTRA ekonomii z praktyką w zakresie gospodarki materiałowej do działu organizacji oraz TOKARZY, FREZERÓW, BLACHARZY, robotników do odlewni, STRAŻNIKÓW do straży przemysłowej, zatrudnią z terenu m. Łódź Włocławskie Zakłady Maszyn Włókienniczych „Wifama” w Łodzi. Zgłoszenia przyjmują dział kadr Łódź, Armii Czerwonej 89 w godz. 7,30-12. 7005-k

BETONIARZY-ZBROJARZY, pracowników do transportu, KOWALA ręcznego, KOPACZY, zatrudni natchmiast z terenu m. Łódź Łódzkie Przedsiębiorstwo Robót Telekomunikacyjnych w Łodzi. Zgłoszenia przyjmuje dział kadr — Łódź, ul. Wólczańska 10 w godz. 7-15. 7009-k

EKONOMISTĘ do działu ekonomiczno-organizacyjnego ze znajomością branży dziewiarskiej oraz odpowiednim przygotowaniem z zakresu organizacji pracy, OFICERA pożarnictwa na stanowisko młodszego inspektora ochrony przeciwpożarowej, PALACZY, pomoc palacza i portierów — rewidentów powyżej 50 lat, zatrudni natchmiast z terenu m. Łódź Zakłady Przemysłu Dziewiarskiego im. T. Duracza „Delta” w Łodzi, ul. Nowotki 65. Zgłoszenia przyjmuje dział kadr i szkolenia zawodowego w godz. 7,30-15.

GLÓWNEGO księgowego, pełniącego równocześnie funkcję głównego ekonomisty, z wyższym wykształceniem ekonomicznym lub średnim i z wieloletnią praktyką zatrudnią z terenu m. Łódź Zakłady Chemiczne „Organica” Spółdzielnia Pracy w Łodzi. Oferty wraz z życiorysem należy składać w dziale kadr, Łódź, ul. Sarnia 3/5.

MURARZY, CIESIŁ, BETONIARZY, SZKLARZY, ROBOTNIKÓW NOWYKwalifikowanych KIEROWNICÓW z I lub II kat. LASTRIKARZY zatrudni zaraz z terenu miasta Łódź Łódzkie Przedsiębiorstwo Budowlane PL „Poludnie” Łódź, ul. Milionowa 12. Warunki pracy zgodnie z Układem Zbiorowym w Budownictwie. Zgłoszenia przyjmują dział kadr pod w/w adresem w godz. 7-15. 7160-k

OGŁOSZENIA DROBNE

SPÓŁDZIELNIA Lekarzy Pułelski — miniaturki specjalistów „Zdrowie” w punkcie usługowym przy Al. Kościuszkę 61 wykonuje operacje usuwania żylaków kończyn dolnych, wszelkie zabiegi ginekologiczne oraz przeprowadza badania histopatologiczne i cytologiczne. Informacje tel. 694-87

W PIĄTEK zginęła suka roczna — seter irlandzki (mahon). Odprowadzenie wynagrodzić. Tadeusz Czaplinski, Łanowa 20a m. 35, bl. 41

DOMEK murowany w Aleksandrówce k. Łódź sprzedam. Aleksandrów. 22 Lipca 12 76148 g

DZIAŁKĘ 0,8 ha sprzedam. Przytuński, Rzgów, Ogrodowa 8 75883 g

PLACE budowlane z prądami zbudować sprzedam. Zgierz-Chelmy, Łąki gwieńskie 65, Szutembach 76287 g

ANDRESPOL — plac 1,148 m. domek (2 pokoje, kuchnia), drzewa owocowe, studnia, siła — ogrodzone (przy lesie) — sprzedam. Wiadomości Andrespol, Brzezińska 5 u państwa Przybył w godz. 14 76325 g

JAPŃSKI magnetofon baterijno-sieczowy sprzedam. Tel. 350-42 76215 g

PIANINO koncertowe „F. bigger” sprzedam. Tel. 310-23 76127 g

„OCTAVIE” stan pierwszy sprzedam. — Chjony, Pryncypalna 7, godz. 15-19 76310 g

„WARSZAWA M-20” sprzedam. Nowotki 87 m. 3, godz. 16-18 76385 g

SAMOCHOŁ „NSU 1100” typ 110 sprzedam. Łódź, Wroblewskiego 63-23, tel. 470-19 76391 g

„WARSZAWA — Pick-up” po remoncie pilnie sprzedam. Wiadomości Piotrkowska 66 u dozorca od godz. 10 7254 k

KAROSERIE do „Skody 1201” w dobrym stanie kupię, „Moskwę 402” sprzedam. Szczepański, Nowosolna k. Łódź, Miłoszkowska 76178 g

„WOLGE” sprzedam. — Głowackiego 15 m. 3 7160/k

„MERCEDES 220 S” czarny okazjnie sprzedam. Łódź, Nowotki 80 m. 10 7160/k

STUDENT poszukuje w centrum pokoju z wygodami. Tel. 295-01

MŁODZI reżyserzy filmowi wynajmą segment willi. Oferty „76223” Prasa, Piotrkowska 96

GARAZU w okolicy Zurbardza poszukuję. Tel. 292-53, godz. 8-10 76391 g

NIEMIECZĄCEGO poszukuję sublokatorskiego z c.o. na rok poszukuję samoty. Oferty „76385” Prasa, Piotrkowska 96

ZAMIENIĘ komfortowe dwupokojowe mieszkanie spóldzielcze we Wrocławiu, 5 minut od dworca głównego, na podobieństwo w Łodzi. Jan Ryńca, Wrocław, Kofia 34/10 7254 k

TORUN centrum — mieszkanie spóldzielcze M-2 — zamienie na podobne w Łodzi. Oferty „76118” Prasa, Piotrkowska 96

WARSZAWA M-3 własnościowe, komfortowe, p. — Osiedle Żelazna Brama, zamienie na dom jednorodzinny lub inne w Łodzi. Oferty „76285” Prasa, Piotrkowska 96

INŻYNIER poszukuje pokoju z wygodami możliwie w okolicy Narutowicza. Oferty „76239” Prasa, Piotrkowska 96

GRY fortepianowej — dzieła rutynowana nauczycielka. Próchnika 23 — 34. Dobrzańska (parter lewa oficyna) godz. 15-19 75183 g

GRY na gitarze wyuczę w domu ucznia. Oferty „76247” Prasa, Piotrkowska 96

ANGIELSKI. Mgr Burakowski, 307-64

MATEMATYKA, fizyka, tel. 522-82, Cywiński

POMOC domowa na stałe potrzebna. Traktoria 59 m. 28, bl. 29

REPASACZKA do podnoszenia oczek na stałe potrzebna. Tel. 369-27

POMOC domowa, solidna chętnie na stałe potrzebna. Dom jednorodzinny, 4 osoby dorosłe Julianów. Al. Róż 26, tel. 531-38

GOSPODIA do lekarza potrzebna. 22 Lipca 29-7

POMOC do dziecka na stałe lub dochozająca raz potrzebna. Pawłańska 3 (od Sowińskiego) 76243 g

POMOC domowa, dochozająca potrzebna. Gdańska 113 m. 23. Tel. 671-58 od godz. 16 76243 g

GOSPODIA dochozająca lub na stałe potrzebna. Al. 1 Maja 43 m. 9, tel. 341-82 76240 g

ZGINAŁ pies czarny pudel (suka). Zwrot za wy nagrodzeniem. Tel. 212-16

FARBujemy koszulki non-iron, bluzki elastyczne, ortolony, misie wełniane i nylonowe. Rzymski. Wieckowskiego 40 (za Gdańską)

SIATKI ogrodzeniowe, bramy, furtki i słupki poleca warsztat Smigielski, Jaracza 41 76450 g

WSPÓLNIA do taksoi „Warszawa” (garbus) przyjmie. Oferty „76317” Prasa, Piotrkowska 96

SAMOTNI znajdują ciekawe oferty małżeńskie w prywatnym Biurze Matrymonialnym „Swatka”. Łódź, Piotrkowska 133

ELEGANT EDWARD

UL. PIOTRKOWSKA 53

ELEGANT EDWARD

UL. PIOTRKOWSKA 29

oraz ul. PIOTRKOWSKA 63.

Zawsze niezawodne SPECJALISTYCZNE SKLEPY z ODEŻIĄ MĘSKĄ

POLECAJĄ MODNE

PLASZCZE
KURTKI
WDZIANKA
SPODNIE
MARYNARKI
UBRANIA

NA SEZON
JESIENNO-
ZIMOWY

PRODUKCJI ZNANYCH w KRAJU
I ZA GRANICĄ ZAKŁ. ODZIEŻO-
WYCH, POSIADAJĄCYCH ZNAK
I JAKOŚCI.

7151-k

CO? GDZIE? KIEDY?

RADIO I TV

WAŻNE TELEFONY

Informacja telefoniczna 92
Straż Pożarna 98
Pogotowie Ratunkowe 99
Pogotowie MO 07, 400-00, 500-00
Informacja PKP 581-11
Informacja PKS 263-96
Pomoc drogowa PZM 598-80
Pogotowie energetyczne 334-31
Pogotowie oświat. ulic 220-89
Ośrodek Inf. Usł. ŁZSP 398-10
Łódzki Ośrodek Inform. Turystycznej 359-15

TEATR

TEATR WIELKI — godz. 19
„Cyrułk sewili”
29.9. nieczynny

TEATR POWSZECHNY — godz. 19.15
„Radziwiłł, Panie Kochanku”
29.9. nieczynny

TEATR NOWY — godz. 19.15
„Dziś do ciebie przyjdę nie mogę”
29.9. nieczynny

MALA SALA — godz. 20 „Kapralski”
29.9. nieczynny

TEATR JARACZA (w sali Teatru Rozmaitości) — godz. 19
„Ballada o tamtych dniach”
29.9. nieczynny

TEATR 7.15 — godz. 19.15 „Jadzia wdowa”
29.9. nieczynny

OPERETKA — godz. 19 „Skrzydlaty kochanek”
29.9. nieczynny

TEATR ARLEKIN — godz. 11 i 15
„Cudowna lampa Alady na”
29.9. godz. 17.30, j. w.

TEATR PINOKIO — godz. 12
„O czym mówią pory roku”
29.9. nieczynny

MUZEJA

MUZEUM HISTORII WŁÓKIEN NICTWA (Piotrkowska 282) — czynne godz. 11-16.
29.9. nieczynny

MUZEUM SZTUKI (Więckowskiego 36) — czynne od godz. 10-16. 29.9. nieczynny

MUZEUM ARCHEOLOGICZNE I ETNOGRAFICZNE (Pl. Wolności 14) — czynne od godz. 11-16. 29.9. nieczynny

MUZEUM HISTORII RUCHU REWOLUCYJNEGO (Gdańska 13) — czynne godz. 10-16. 29.9. nieczynny

MUZEUM KATEDRY EWOLUCJONIZMU (Park Sienkiewicza) — czynne od godz. 10-14. 29.9. nieczynny

ŁÓDZKIE ZOO — czynne od godz. 9-18 (kasa czynna do 17)

KINA

BALTYK — „Milion lat przed naszą erą” od lat 14 (USA) g. 10, 12.15, „Kleopatra” od lat 16 (USA) g. 14.30, 18.30
29.9. — jak wyżej

POLONIA — „Kobieta wąż” od lat 16 (ang.) g. 10, 12.30, 15, 17.30, 20
29.9. — jak wyżej

WISLA — „Czerwone i złote” od lat 14 (pol.) g. 10, 12.30, 15, 17.30, 20, 29.9. — „Alfa Romeo i Julia” od lat 16 (węg.) g. 10, 12.15, 15.30, 17, 19.30

WŁOKNIARZ — „Bunt na Bounty” od lat 14 (USA) g. 10, 14, 18, 29.9. — jak wyżej

WOLNOŚĆ — „Panna młoda w załobie” od lat 18 (franc.) g. 10, 12.30, 15, 17.30, 20
29.9. — jak wyżej

ZACHETA — „Święta zastawa pułapka” od lat 14 (franc.) g. 10, 12.30, 15, 17.30, 20
29.9. — jak wyżej

TATRY LETNIE — „Polowanie na mężczyznę” od lat 16 (franc.) g. 18.30 (kino czynne tylko w dni pogodne)
29.9. — jak wyżej

STYLOWY LETNIE — „Beniamin, czyli pamiętnik cnotliwego młodzieńca” od lat 18 (franc.) g. 18.45 (kino czynne tylko w dni pogodne)
29.9. — jak wyżej

KINA STUDYJNE

STYLOWY — Najlepsze filmy krótkometrażowe wrzesnia: „Zapusty”, „Hasło Wolne Niemcy”, „Ludzie rosną”, „Chopin w Paryżu”, „Opera cja Trójmiasto”, „Studencka miłość”, „Wilanów Królestwa Ichmości” g. 13, „Ukryta forteca” od lat 16 (jap.) g. 15, 17.30, 20, 29.9. — „Ukryta forteca” g. 15, 17.30, 20

STUDIO — „Cztery pancerni i pies” (pol.) g. 15, „Kłopoty wiek wie” od lat 16 (pol.) g. 17.15, 19.30, 29.9. — „Kłopoty wiek wie” g. 17.15, 19.30

ADRIA — Pożegnanie z tytułem „Ołbrzym” od lat 14 (USA) g. 10, 14, 18, 29.9. Zestaw krótkometrażowy — „Miesiąc pamięci”, „Łódzki front 1939-45”, „Epitafium”, „Pomnik Birkenau — Brzezinka”, g. 10-20 non stop. Pożegnanie z tytułem: „Denuncjacja” od lat 16 (franc.) g. 20

CZAJKA — „Fantomas kontra Scotland Yard” (franc.) od lat 14 g. 15, 17, 19, 29.9. nieczynny

ENERGETYK — nieczynny

GDYNIA — „Własna droga” od lat 16 (węg.) g. 10, 12, 14, 16, 18, 20, 29.9. — jak wyżej

HALKA — „Karaluzysko” (pol.) g. 15, „Pan Wołodyjowski” od lat 14 (pol.) g. 16, 19, 29.9. — „Pan Wołodyjowski” g. 16, 19

1 MAJA — „O małej Kasi i dużym wilku” g. 14.30, „Królewski urlop” od lat 14 (bulg.) g. 15.45, „Sekrety wiernych żon” od lat 18 (wł.) g. 17.45, 20, 29.9. — „Królewski urlop” g. 15.45, „Sekrety wiernych żon” g. 17.45, 20

ŁĄCZNOŚĆ — „Dżingis Chan” od lat 16 (ang.-jap.) g. 13.30, 16, 18.30, 29.9. — „Anna Karenina” od lat 16 (radz.) g. 18

LDK — „Sidla” (ang.) od lat 16 g. 10, 12.30, 15, 17.30, 20, 29.9. — jak wyżej g. 15, 17.30, 20

MŁODA GWARDIA — „Język zwierząt” od lat 11 (radz.) g. 10, 12, 14, „Kapralska lala” od lat 15 (czech.) g. 16, 18, 20, 29.9. — Nowości krótkometrażu: „Chopin w Paryżu”, „Operacja Trójmiasto”, „Stefan Batory”, „Ludzie rosną” g. 10-20 non stop. „Maskarada szpiegów” od lat 14 (ang.) g. 20

MUZA — „Co wiemy o Popie lu” g. 14.30, „Kowboju do dzieła” od lat 16 (ang.) g. 15.30, 17.45, 20, 29.9. „Kowboju do dzieła” g. 15.30, 17.45, 20

OKA — „Jak ukrącić milion dolarów” (USA) od lat 14 g. 15, 17.30, 20, 29.9. — jak wyżej g. 15, 20, g. 17.30 — film DKF

POLESIE — g. 14 Bajki: „Na tropie sokoła” (NRD) od lat 14 g. 15, 17, 19, 29.9. „Na tropie sokoła” g. 17, 19

POPULARNE — „Wspaniałe wakacje” (rum.) od lat 14 g. 15, „Żyć aby żyć” (franc.) od lat 16 g. 17, 19.30
29.9. nieczynny

PRZEDWIOSNIE — „Pustelnia parmeńska” (franc.) od lat 14 g. 15.30, 19, 29.9. — jak wyżej

PIONIER — „Dick i jego kot” g. 15, „Rzut karny” od lat 9 (radz.) g. 16, „Heroina” od lat 16 (niem.) g. 18, 20, 29.9. — „Rzut karny” g. 16, „Heroina” g. 18, 20

POKÓJ — „Kot milionera” g. 14, „Ci wspaniali mężczyźni w swych latających maszynach” od lat 11 (ang.) g. 15, 17.30, 20, 29.9. „Ci wspaniali mężczyźni w swych latających maszynach” g. 15, 17.30, 20

REKORD — „Zaczarowana studnia” g. 10, 11, 12, 13, „Zamach” od lat 14 (pol.) g. 14, 16, 18, „Hajducy” od lat 16 (rum.) g. 20, 29.9. — „Powieszenie” od lat 18 (ang.) g. 10, 12.30, 15, 17.30, 20

ROMA — „Wyprawa po miód” g. 10, 11, 12, 13, 14, „Oskar” od lat 16 (franc.) g. 15, 17.30, 20, 29.9. — „Oskar” g. 10, 12.30, 15, 17.30, 20

SOJUSZ — „Zajęcie” g. 14, „Kobieta jest kobietą” od lat 18 (franc.) g. 15, 17, 19, 29.9. — „Dożyjemy do poniedziałku” od lat 14 (radz.) g. 17, 19

STOKI — „Polowanie na goryla” g. 14.30, „Król Edyp” od lat 16 (wł.) g. 15.30, 17.45, 20, 29.9. — „Król Edyp” g. 15.30, 17.45, 20

SWIT — „Zła królowa” g. 14.30, „Trzy topole” od lat 14 (radz.) g. 15.30, 17.30, „Udrek i ekstaza” od lat 14 (wł.) g. 19.30, 29.9. — „Mieczy wrzesniem a majem” od lat 11 (pol.) g. 16, 18, „Gangster i urzędnik” od lat 16 (USA) g. 20

TATRY — Bajki: „Przygoda z kukułką”, „Plastusiowy pamiętnik”, „Ballada o królowej Lilianie”, „Zegar z kukułką”, „Pan Maluskiwicz”, „Hokus pokus” g. 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, DFP — 1989. Od „Zakazanych piosenek” do „Pana Wołodyjowskiego”, „Jadą goście, jadą” od lat 16 g. 18, 20, 29.9. Bajki — g. 16, 17, „Jadą goście, jadą” g. 18, 20

DYŻURY APTEK

Piotrkowska 255, Nowotki 12, Dąbrowskiego 89, Przybyszewskiego 41, Gdańska 90, Sporna 33, Wielkopolska 53a.

Piotrkowska 193, Jaracza 32, Plac Pokoju 3, R. Luksemburg 3, Gdańska 21, Łanrywa 129/131, Rzgowska 51.

DYŻURY SZPITALI

I Klinika Pol.-Gin. im. Curie-Skłodowskiej, ul. Curie-Skłodowskiej 15 — przyjmuje rodzice i chore ginekologicznie z dziennej poradni oraz z rejonowej poradni „K” ul. Fornalskiej 27 i Gdańska 29.

II Klinika Pol.-Gin. AM, ul. Sterlinga 13 — przyjmuje rodzice i chore ginekologicznie z dziennej poradni „K” Nowotki 60, Kopcińskiego 32 i Piotrkowska 269.

Szpital im. H. Wolf, ul. Łagiewnicka 24/36 — przyjmuje rodzice i chore ginekologicznie z dziennej poradni oraz z rejonowej poradni „K” ul. Piotrkowska 197, 1 Maja 52 i Kasprzaka 17.

Szpital im. H. Jordana, ul. Przyrodnicza 7/9 — przyjmuje rodzice i chore ginekologicznie z dziennej poradni oraz z rejonowej poradni „K” ul. Srebrzyńska 75.

Świąteczna pomoc lekarska: dzienne Śródmieście — Piotrkowska 102, tel. 271-80, Bałuty — Z. Pacanowskiej 3, tel. 541-96, Górna — Łecznicza 2/4, tel. 440-62, Polesie — Al. 1 Maja 42, tel. 305-83, Widzew — Szpital na 6, tel. 271-33, Zgłoszenia na wizyty w domu w godzinach 10-18, ambulatoria czynne do godziny 17. Zabieg pielęgniarstwa wykonuje się w tych punktach w godz. 8-18. Zgłoszenia na zabieg w domu w godz. 5-18.

NIEDZIELA, 28 WRZEŚNIA

PROGRAM I

9.00 Wiad. 9.05 Fala 56, 9.15 Ma gazyn wojkowy, 10.00 „Jak się kociu kociu malować uczył” — bajka, 10.20 Muzyka pod ręką, 11.00 „Rozgłoszenia Harcerska”, 11.40 „Anegdota i fakty”, 12.05 Dzieńnik, 12.15 (L) „Wesoły autobus”, 14.00 Magazyn przebojów, 14.30 „W Jeżoznach”, 15.00 Koncert zyczeń, 16.00 Wiad. 16.05 Przegląd wydarzeń międzynarodowych, 16.20 „Kiedy patrzę w twoje oczy” i „Jubileusz dyrektora” — dwa słuch. 17.10 Piosenki z importu, 17.30 Melodie ludowe, 17.50 Transmisja z mistrzostw świata w podnoszeniu ciężarów, 18.05 Lista przebojów — Plebiscyt 17 rozgłosni, 19.00 Kabarek reklamowy, 19.15 „Przy muzyce o sporcie”, 20.00 Dziennik, 20.20 Wiad. sport, 20.30 „Matysiałowa”, 21.00 Gra Ork. Taneczna PR, 21.30 Radiowariety, 22.30 Wzrasta wspomnienia, 23.00 II wydanie dziennika, 23.10 Niedzielną estradą, 24.00 Wiadomości.

PROGRAM II

8.30 Wiad. 8.35 „Radioproblemy”, 8.50 (L) Koncert zyczeń, 9.40 (L) Nowiny i nowinki, 9.55 (L) „Spojrzenia i refleksje” — magazyn, 10.15 (L) Poranek literacko-muzyczny”, 12.05 „Siedem dni w kraju i na świecie”, 12.30 Poranek muzyki operowej, 13.30 „Podwieczorek przy mikrofonie”, 15.00 „Diabeł z małego domu” — słuch. 15.30 Zeszyty piosenki i tańca, 16.02 (L) Rewia ork. 16.22 Koncert chopinowski, 17.00 Wia domości, 17.05 Tygodnik dźwiękowy, 17.30 Rewia piosenek, 18.00 „Rozliczenie” — słuch. 19.00 Wia domości, 19.15 (L) „Na filmowej palecie”, 19.45 (L) Kwadrans me lodzi, 20.00 XIII Międzynarodowy Festiwal Muzyki Współczesnej „Warszawska Jesień 1989”, 20.40 O człowieku, który zbierał szpilki — pow. 21.00 D. c. XIII Międzynarod. Festiwalu Muzyki Współczesnej „Warszawska Jesień”, 22.00 Wiad. 22.05 Wiad. sport, 22.35 Rewia orkiestr, 23.35 Jazz na dobranoc, 23.50 Wiad.

PROGRAM III

14.05 Przeboje na start, 14.20 Petyoskop, 14.45 Seakel w Klubie Talk of the Town, 15.05 „Szansa śmierci” — pow. 15.25 Zwierzenia prezentera, 15.50 Rock and roll, boogie-woogie, dixie, 16.10 Dwa na parwozie — rep. 16.30 Jazz i beat a la Russe, 16.50 Gawęda warszawska, 17.00 Niedzielne rytmy, 17.30 „Skandal w Ciochemerle” — odc. 17.40 Mój magnetofon, 18.00 Ekspressem przez świat, 18.05 Polonia śpie-wa, 18.20 Los rybaka — rep. 18.35 Sylwetka piosenkarki — Catharina Caselli, 19.00 „Pensylwania station” — słuch. 19.36 Mini-max, 20.00 Krzyżówka radiowa, 20.20 B. Bartok — II koncert fortepianowy, 20.55 Licytacja pięk-

ności, 21.25 Melodie z autografem St. Mikulskiego, 21.45 „War szawski wrzesień”, 22.00 Fakty dnia, 22.06 Gwiazda siedmiu wie czków — Trini Lopez, 22.20 Z meżem do Afryki — rep. 22.35 Barry Ryan śpiewa piosenki Paula Ryana, 23.00 Poezja Ameryki Łacińskiej, 23.05 Muzyka nocą.

TELEWIZJA

9.00 TV Kurs Rolniczy (W), 9.35 Przypominamy, radzimy (W), 9.45 „Edyta” — polski film telewizyjny (W), 10.45 Sprawozdanie filmo-we z mistrzostw świata w gimna- styce artystycznej w Warnie (W), 11.15 Melodie na dzień dobry (z Katowic), 11.35 Dziennik TV (W), 11.55 Uroczystości z okazji zakoń- czenia manewrów Odra — Nysa 89. Przemarsz jednostek zmotoryzowa- nych (Wrocław), 13.30 Przemiany 14.00 „Piórkiem i węglem” (Kra- ków), 14.20 Teatrzyk dla przedszo- laków Anna Chodorowska — „Wy- spa mamy Zółtowej”, — Reży- seria Bohdan Radkowski (W), 15.00 „Szwedzi dawniej i dziś” z cyklu: „W starym kinie” (W), 15.55 Z cy- klu: Sezam muzyczny — montaż operetki Jana Straussa (z Pozna- nia), 16.50 Modliniacy — reportaż filmowy (W), 17.20 Wielka gra — teleturniej (W), 18.10 PKF (W), 18.20 Program filmowy (W), 19.20 Dobranoc (W), 19.30 Dziennik TV (W), 20.00 Warszawska Jesień 1989 — koncert zamknięcia, Transmis- ja z Filharmonii Narodowej w Warszawie (W), 20.55 „Gdy miłość przemija” — film fab. prod. jug. (W), 22.15 Magazyn sportowy

PROGRAM I

10.00 Wiad. 10.05 „Dzień coraz krótszy” — fragm. pow. 10.25 L. van Beethoven: Trio forte- pianowe, 11.00 Dla kl. VII „Na krakowskiej ziemi”, 11.30 Piosen- ki bez słów, 11.45 Porady prak- tyczne dla kobiet, 12.05 Z kraju i ze świata, 12.25 Koncert z po- lonezem, 12.45 Rolniczy kwa- drans, 13.00 Z życia Zw. Radz. 13.20 Wieś tańczy i śpiewa, 13.40 Więcej, lepiej, taniej, 14.00 Im- preza miesiaca, 14.20 Muzyka o- perowa, 15.00 Wiad. 15.05 Godzi- na dla dziewcząt i chłopców, 16.00 Dziennik, 16.10 Popołudnie z młodzieżą, 16.50 Wiad. 18.05 „Wojsko, strategia, obronność”, 18.20 „Zęby dobrze plonowało” — aud. regionalna, 18.50 Muzyka i aktualności, 19.15 Z księ- garskiej ludy, 19.30 Radiowe Stu- dio Piosenki, 20.00 Dziennik, 20.25 Muzyka taneczna, 20.47 Kronika sportowa, 21.00 Naukowcy rolni- kom, 21.25 Pięć minut o wycho- waniu, 21.30 Kalejdoskop kultura- lny, 22.00 Wieczorny koncert zyczeń, 22.40 Gra Poznańska 15 Radiowa, 23.00 II wydanie dzien- nika, 23.10 Rewia piosenek, 23.40 K. Kulka — gra III Partie E- durt, 24.00 Wiad.

PROGRAM II

9.30 Wiad. 9.35 Z melodii i piosenek ludową, 10.00 W duecie fortepianowym Rawicz i Lan- dauer, 10.25 „W Jeżoznach”, 10.55 Znamy pianistę L. Pennario w nagraniu solistycz- nych, kameralnych i z ork. 12.05 Z kraju i ze świata, 12.25 G. Holst: Suieta na małą orkiestrę, 12.40 (L) Komunikaty, 12.45 (L) Melodia, rytm i piosenka, 13.15 (L) 5 minut o sporcie, 13.20 (L) „Przed kampanią cukrowniczą” rep. 13.30 (L) Gra zespołu ludo- wy PR, 13.40 „Któż by nas ta- kich pięknych...” — fragm. 14.00 Wiad. 14.05 Od solisty do orkie- stry, 14.40 „Mille pardon mada- me” — fragm. 15.00 Koncert Chóru Rogi, Wrocławskiej PR, 15.20 „Co nam przynosi mie- ścznik „Śpiewamy i Tańczymy”, 15.50 „Wiedza i życie”, 16.00 Dziennik, 16.10 „Sopot 1989”, 16.45 (L) Akt, 16.45 (L) 17.00 (L) „Czy dbamy o wygodę”, 17.15 (L) Koncert popularny, 17.35 (L) „Warszawo, ty moja Warszawo”, 17.50 (L) „Magazyn wojskowy”, 18.20 „Sonda” — przegląd spo- łeczny, 19.00 Echa dnia, 19.17 Nowiny i nowinki, 19.30 „Dzielnica Malinowa” — słuch. 20.00 Warszawska melodia, 20.10 Kon- cert Wielkiej Ork. Symfonicznej PR, 20.39 Notatnik kulturalny, 20.49 D. c. koncertu, 21.30 Chwila poezji, 21.35 Muzyka rozrywko- wa, 22.00 Z kraju i ze świata, 22.27 Wiad. sport, 22.30 „Wyna- lazki i normy”, 22.45 Nowości Polskiego Wydawnictwa Muzycz- nego, 23.15 Grają orkiestry, 23.50 Wiad.

TELEWIZJA

15.30 Politechnika TV, Fizyka — kurs przygotowawczy — Ruch jednostajny po okręgu (z Gdań- ska), 16.05 Politechnika TV: Fi- zyka — kurs przygotowawczy — Ruch jednostajny po okręgu, cz. II, (z Gdańska), 16.35 Dziennik (W), 16.45 Dla dzieci: Zwierzy- ncy w programie m. in. film seryjny „Przygody dawnego psa Huckleberry (L), 17.30 Kanał Pi- lica — Łódź — program o budo- wie kanału zbiornika sulejo- wskiego i kanału Pilica — Łódź (L), 18.00 Magazyn Postępu Tech- nicznego (z Katowic), 18.30 Echo stadionu — magazyn sportowy (W), 18.50 Radar — wojskowa kronika filmowa (W), 19.00 Wia- domości dnia (L), 19.15 Teleekla- ma (L), 19.20 Dobranoc (W), 19.30 Dziennik (W), 20.05 Leon Kruczkowski „Niemcy” — dra- mat, (W), Ok. 21.15 „System W-70” — program z cyklu: Kluczo- M-3 (W), 21.45 Dziennik (W), 22.00 Sprawozdanie filmowe z mi- strzostw świata w gimnastyce artystycznej w Warszawie i po- kazy mistrzów (W), 22.35 Poli- technika TV: Fizyka — kurs przygotowawczy (powt. z Gdań- ska), 23.10 Politechnika TV: Fi- zyka — kurs przygotowawczy (powt. z Gdańska).

— Poznałam wczoraj bardzo miłego chłopca. Nie masz pojęcia jak przystojny!

— Poza tym jest bardzo elegancki. Nosi świetnie skrojony płaszcz....

— Ze smakiem do- brany kapelusz, szal, rękawiczki. Mówię ci, klasa chłopak!

— Nie chwał się! Mój chłopak też był w „UNIWEKSALU” i teraz też jest ubra- ny bardzo eleganc- ko!

Z. Zeydler-Zborowski

Dwie czerwone nitki

Ale właściwie czego się spodziewa- ł, na co liczył? Cieszył się dobrą opinią, był lu- biany przez kolegów i przełożonych, szybko awansował... Powinien być zadowolony. Nuży- ła go jednak jednostajność spraw, którymi musiał się zajmować. Drobne kradzieże, pijac- kie bójki, jakieś nadużycia, awantury w go- spodzie, wszystko to powtarzało się do znudze- nia.

Być może Franek, wstępując do milicji, my- ślał, że będzie inaczej. Być może, pobudzona przeczytanymi książkami wyobraźnia podsunę- ła mu wizję pasjonujących spraw kryminal- nych, ryzykownych akcji, tajemniczych zbro- ni, ciekawych sytuacji. A tymczasem rzeczywi- stość nie była ani ciekawa, ani pasjonująca. Nie miała nic wspólnego z przygodową fabułą sensacyjnej powieści. Ot, zwykłe wiejskie spra- wy. Ktoś komuś ukradł rower, albo gęś, ktoś komuś dał czymś ciężkim po głowie.

Owe niedzieli, kiedy się to wszystko zaczę- ło, sierżant Kociuba jak zwykle przejechał mo- torem do rodziców i po świątecznym obiedzie poszedł przejść się po pałacowym parku.

Był czerwiec. Po dżdżystym i zimnym ma- ju nastały upalne dni, pełne słońca. W sta- rym parku koncertowały żaby, a w jasnych smugach przedzierającego się przez liście sło- necznego światła tańczyły komary.

Franek usiadł na porośniętym mchem ka- mieniu i oparł głowę o pień rozłożystej olchy. Był w melancholijnym nastroju. W czasie ro- dzinnego obiadu matka znowu go molestowa- ła, żeby rzucił pracę w milicji. — Narobisz sobie wrogów — biadała. — Ludzie się znie- nawiądzą. Nie będziesz miał chwili spokoju. Skończy się na tym, że cię kto nożem pchnie. Nie na to cię chowałam, abym cię miała stra- cić dlatego, że ci się do milicji zachciało iść. A co to, mało innej roboty? Musisz akurat ty złodziei łapać?

Próbował się bronić. Mówił, że przecież za- bójstwo milicjanta zdarza się bardzo rzadko. Jakby wszyscy rozumowali tak jak matka, to w ogóle nikt by nie pracował w milicji. Mu- szą być ludzie, którzy pilnują porządku i bez- pieczeństwa obywateli. Nie można myśleć tyl-

ko o własnej wygodzie i o własnym interesie — argumentował.

— Już ten i ów krzywo na nas zaczyna pa- trzeć — westchnęła matka. — Wczoraj byłam w sklepie i nikt do mnie nawet słowa nie przemówił. Rozmawiali o czymś, a jak tylko wszedłam, od razu uciekli.

— E, zdawało się mamie. A zresztą nie za- leży mi na ludziach, którzy się milicji boją.

— Ale nam zależy na ludziach, bo między tymi ludźmi żyjemy. Co ty tam zresztą rozu- miesz? Trzeba dłużej pożyć, żeby rozumu na- brać.

Koniuszy tym razem nie stanął w obronie syna. Palił w milczeniu. Nie patrzył ani na żo- nę, ani na chłopaka.

Franek, siedząc w wilgotnym cieniu starego parku, raz jeszcze przeżywał ten niedzielny obiad. Był zły, że dziś przejechał. Korzystając z wolnego dnia mógł przecież wybrać się gdzieś z kolegami na wycieczkę, albo poczytać książkę. Wiedział jednak, że starszuszkuje bę- dą na niego czekać. Nie chciał im robić zawo- du. Przypominał sobie słowa matki, w któ- rych, niestety, było dużo prawdy. Kiedy wstę- pował do milicji, wszyscy bliżsi i dalsi sąsie- dzi, przyjaciele, znajomi z entuzjazmem przy- jęli jego decyzję. Chwalono go, zachęcano, do- dawano odwagi. Dopiero po dłuższym czasie zrozumiał, jakie mieli intencje. Każdy my- ślał o ewentualnych korzyściach. Jakże będzie można czerpać z tego, że „pocziwy Franuś” zostanie milicjantem. Tymczasem okazało się, że nie ma on najmniejszego zamiaru łagodzić, tuszować, umarzać, „iść na rękę”. Ku ogólne-

mu zdziwieniu okazał się większym służbistą niż poprzedni zastępca komendanta posterun- ku. Tak jak i dawniej zawsze chętnie komuś pomógł w potrzebie, ale tylko wtedy, jeżeli pomoc nie kolidowała z obowiązującymi prze- pisami i z kodeksem karnym. Wszyscy ci, którzy spodziewali się, że po znajomości Franek przyklnie oko na różne nadużycia, ogromnie się zawiedli. Rosła więc niechęć do sierżanta Kociuby, która powoli przenosiła się i na jego rodzinę. Po prostu zawiódł pokładane w nim nadzieje.

Franek myślał o tym z przykrością. Prze- cież on pracował dla ludzi, dbał o ich bezpie- czeństwo, ochraniał ich mienie, starał się być ich przyjacielem i opiekunem. Chciał jak naj- lepiej, a tymczasem spotykał się z niechęcią, a nawet wroga postawą. Dlaczego? Dlatego, że nie brał łapówek, nie godził się na żadne kom- binacje, że z nie słabnącą energią ścigał zło- dziei, oszustów, awanturników. „A może ma- ta ma rację?” — myślał w chwilach depresji. „Może rzeczywiście lepiej rzucić służbę i robić co innego? Bo jeżeli nie znajduję ani satysfak- cji osobistej, ani uznania u ludzi, to po cho- lewę? Po co nadstawiać karku i jeszcze być uwa- żanym za wroga? Niech się kto inny zmęczy!”

Ale zaraz pojawiała się refleksja. Jak to? Więc tak łatwo miałby zrezygnować? Więc dla- tego, że jakiś złodziej czy kanclarz krzywo na niego patrzy, miałby rzucić zaczęta robotę i szukać nie wiadomo czego? A niechże ich wszyscy diabli!

Redaguje kolegium. Redakcja (i wydawnictwo) — Łódź, Piotrkowska 98. Adres pocztowy: „DE”, Łódź 1, skrytka nr 89. Telefony: centrala 293-00 łączy ze wszystkimi działami. Redaktor naczelny 325-64. Z-ca redaktora naczelnego 307-26. Sekretarz odpowiedzialny 204-75. II sekretarz 303-04. Działy: miejski 228-32, 337-47, sportowy 208-95, społeczno-ekonomiczny 223-05, 228-32, wojewódzki 343-80, 341-10, listów i interwencji 343-80 (rekwizyty nie zamówionych red. nie zwraca), kulturalny 223-05, „Panorama” i fotoreporterzy 378-97. Dział Ogłoszeń 311-50. (Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada). Redakcja nocna 395-57, 395-59. Wydaje Łódzkie Wydawnictwo Prasowe RSW „Prasa”. Kolportaż i prenumerata: Przedsiębiorstwo Wydawnicze „Prasa”. Łódź, Kopernika 53, centrala 455-70. Cena prenumeraty rocznie 150 zł. Egzemplarze archiwalne „Dziennika” są do nabycia w sklepie „Ruch”. Łódź, Piotrkowska 95. Wszelkich informacji o warunkach prenumeraty udziela wszystkie placówki „Ruchu” i poczty.